

Lemvig Kommune
Natur og Miljøafdelingen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

**Tillæg til Miljøgodkendelse jf.
husdyrgodkendelseslovens § 12 stk. 3 af**

Smedsgaard

Pletvej 19
7620 Lemvig

Miljøgodkendelse udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:

Version: V_A

Dato: 28. februar 2011

Forfatter:

Lene Aalbæk Jepsen, Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol:

Christian Damgaard Andersen

Godkendt af:

Anders C. Bjørnshave-Hansen

Sag nr. og filnavn:

S:\Kim\Niras\Pletvej 19\Tillæg til §12 - Pletvej 19.docx

Indholdsfortegnelse

DATABLAD.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1. BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	6
1.2. AFGØRELSE.....	7
1.3. IKKE TEKNISK RESUMÉ	8
1.4. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	10
1.5. VILKÅR.....	10
1.5.1. GENERELT	10
1.5.2. PRODUKTION.....	10
1.5.3. AREALANVENDELSE.....	11
1.5.4. ANDRE VILKÅR	12
1.6. OFFENTLIGHED.....	13
1.7. KLAGERET	15
2. GENERELLE FORHOLD	16
2.1. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET.....	16
2.2. MEDDELELSESPLOIGT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	16
2.3. GYLDIGHED.....	16
2.4. RETSBESKYTTELSE.....	16
2.5. REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN.....	17
3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	18
3.1. BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.	18
3.2. PLACERING I LANDSKABET.....	20
4. HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG DRIFT	21
4.1. HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING	21
4.2. VENTILATION.....	25
4.3. FODRING.....	25
4.4. ENERGI- OG VANDFORBRUG	26
4.5. SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND.....	28
4.6. AFFALD.....	29
4.7. RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER.....	29
4.8. DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	30
5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBTERING	31
5.1. GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER	31
5.2. FLYDENDE HUSDYRGØDNING	31
5.3. FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE	33
6. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	34
6.1. AMMONIAK OG NATUR.....	34
6.2. LUGT	40
6.3. FLUER OG SKADEDYR.....	41
6.4. TRANSPORT.....	41
6.5. STØJ.....	42
6.6. STØV	43
6.7. LYS	43
7. PÅVIRKNING FRA AREALERNE.....	44
7.1. UDBRINGNINGSAREALER.....	44
7.2. NITRAT OG FOSFOR - OVERFLADEVAND	44
7.3. PÅVIRKNING AF VANDLØB OG SØER	47
7.4. NITRAT TIL GRUNDEVAND	47

7.5.	NATURREDEGØRELSE.....	47
7.6.	PÅVIRKNING AF NATURA 2000 OG ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV-ARTER) 48	
8.	BEDST ANVENDELIGE TEKNIK.....	52
9.	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET.....	53
9.1.	ALTERNATIVE LØSNINGER	53
9.2.	0-ALTERNATIV	53
10.	HUSDYRBRUGETS OPHØR	53
11.	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION.....	53
12.	INDKOMNE HØRINGSSVAR.....	55
13.	LITTERATUR.....	58
14.	BILAG 1. BESKRIVELSE AF NATURA 2000 OMRÅDER.....	59
14.1.	NATURA 2000 OMRÅDE NR. 28 – AGGER TANGE, NISSUM BREDNING, SKIBSTED FJORD OG AGERØ 59	
15.	BILAG 2. VILKÅR FRA MILJØGODKENDELSE 25. MAJ 2010	64
16.	BILAG 3. BEREGNING AF BAT-NIVEAU, AMMONIAK OG FOSFOR	71
17.	BILAG 4. BEREGNING AF NITRATUDVASKNING	73
18.	OVERSIGT OVER FIGURER OG TABELLER.....	74

Datablad

Ansøger	Leif og Grethe Johansen Pletvej 19 7620 Lemvig
Bedriftens adresse	Pletvej 19, 7620 Lemvig
Husdyrbrugets navn	Smedsgaard
Matrikelnummer	29a Præstegården, Hygum m.fl.
Virksomhedens art	Søer med smågrise
Ejer	Leif og Grethe Johansen
CVR-nummer	15171634
CHR-nummer	54491
P-nummer	1000873721
Kontaktperson	Leif og Grethe Johansen Telefon: 9783 6184 Mobil: 2049 0796 E-mail: smedsgaard@hygum-lemvig.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

1. Resumé og samlet vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

1.1. Beskrivelse af projektet

Leif og Grethe Johansen driver i dag en svineproduktion med 660 årssøer og produktion af smågrise.

Husdyrbruget har 25. maj 2010 modtaget miljøgodkendelse til denne produktion inkl. teltoverdækning af gyllebeholdere og drift af 436,35 ha udbringningsareal.

Det godkendte dyrehold på ejendommen i nudrift består af 660 stk. årssøer, årsproduktion af 19.800 smågrise 7,2-37 kg, 4 stk. ammekøer med tilhørende opdræt og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 279,75 DE. Udbringningsarealerne tilføres i nudrift slagtesvinegylle fra andre husdyrbrug svarende til 334,22 DE.

Leif og Grethe Johansen har søgt om udvidelse af denne besætning til 1.200 stk. årssøer, årsproduktion af 36.000 smågrise 7-30 kg og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 446,52 DE, delvis ændring af eksisterende løbe-/drægtighedsstald til farestald, udvidelse af eksisterende smågrisestald med ca. 1.200 m² og etablering ny løbe-/drægtighedsstald på ca. 2.400 m². Kvægholdet ophører. Udbringningsarealet er identisk med det allerede godkendte, tilført husdyrgødning fra andre husdyrbrug reduceres til 166,00 DE.

Udvidelse af husdyrbrug større end 250 DE i kvæg er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrloven).

I forbindelse med godkendelse af husdyrbruget har Lemvig Kommune med bistand fra NIRAS A/S vurderet produktionsudvidelsen i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne.

Denne godkendelse meddeles som et tillæg til eksisterende godkendelse 25. maj 2010, som fortsat er gældende, dog er en del af vilkårene erstattet af denne godkendelses vilkår. De nye vilkår er kun gældende for udvidelsen i nærværende tillæg. En statusoversigt over den eksisterende miljøgodkendelses vilkår fremgår af Bilag 2. Vilkår fra miljøgodkendelse 25. maj 2010.

Ved en tillægsgodkendelse er det den ansøgte udvidelse, der skal vurderes med hensyn til anvendelsen af bedste tilgængelige teknik og påvirkningen af omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Der kan fastsættes vilkår for de ændringer, der foretages, dvs. den udvidelse der foretages samt eventuelle ændringer af eksisterende forhold som følge af det ansøgte, herunder udvidelse og ændring af udbringningsarealer.

Vurderingen af om miljøgodkendelse af det ansøgte på de pågældende vilkår vil medføre en væsentlig virkning på miljøet, foretages således på grundlag af den ansøgte udvidelse samt eventuelle ændringer af eksisterende forhold som følge af det ansøgte.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 2, at udvidelser eller ændringer af husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12, stk. 3, ikke kan godkendes, såfremt der ved en samlet vurdering af hele husdyrbruget vurderes at være væsentlige virkninger på miljøet.

Af husdyrlovens § 26 stk. 2 følger endvidere, at miljøvurderingen ved ansøgninger om tillægsgodkendelser skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode.

Den indsendte ansøgning skema nr. 18332 i www.husdyrgodkendelse.dk er for så vidt angår nudrift således angivet for den oprindelige nudrift jf. miljøgodkendelsen 25. maj 2010. Ansøgt drift angiver den ønskede fremtidige drift.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender jf. § 12 i Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug hermed udvidelse af dyreholdet til 446,52 DE.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Dispensation

Samtidig meddeles dispensation jf. § 9 i Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug til etablering af staldafsnit 20 m fra naboskel. Staldafsnittets placering fremgår af Figur 1.

På Lemvig Kommunes vegne den 2. maj 2011.

Kim Sandahl Jensen
miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger for udvidelsen kan ses herunder.

Transport

Antallet af årlige transporter til og fra husdyrbruget stiger fra ca. 667 til ca. 865 svarende til en stigning på ca. 30 % eller 198 transporter. Hovedparten skyldes den øgede transport af husdyrgødning til udbringning. Der er endvidere lidt flere transporter med smågrise, korn og foder. Udbringningsarealerne er identiske med de allerede godkendte.

Lemvig Kommune vurderer, at transporter relateret til udvidelsen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

Ammoniak

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission på 5.475,29 kg N/år, heraf en meremission på 2.180,71 i forhold til grundlaget for vurderingen af ansøgningen (nudrift før ændringer og udvidelser foretaget siden 1. januar 2007). Det generelle krav til ammoniakemission er overholdt ved etablering af luftrensingsanlæg i nyt staldafsnit 1.1.3 Ny løbe- / drægtighedsstald.

Anlægget er beliggende i bufferzone II, dvs. mindre end 1.000 m fra tre overdrev beskyttet efter Husdyrlovens § 7. Indenfor ca. 2.000 m ligger yderligere 25 naturområder og ca. 60 søer beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er udført ammoniakpositionsregninger til relevante områder. Lemvig Kommune vurderer blandt andet på baggrund af beregningerne og naturområdernes sårbarhed, at udvidelsen ikke vil påvirke naturområderne væsentligt.

Påvirkning af naturområder fra arealdriften ændres ikke ved udvidelsen, og Lemvig Kommune vurderer, at eksisterende vilkår er tilstrækkelige.

Nitratudvaskning og overfladevand

Jf. eksisterende miljøgodkendelse reguleres arealdriften mht. påvirkning af overfladevand mod nitrat med vilkår om etablering af 1 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav, hvorved beskyttelsesniveauet i ansøgt drift ligeledes er overholdt.

Nitratudvaskning og grundvand

Ingen af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, og der er som udgangspunkt ikke krav til en maksimal udvaskning af nitrat til grundvand. En del af markerne ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men jorden har et stort reduktionspotentiale og er ikke nitratfølsomt.

Fosfor

Udspretningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 områderne Nissum Bredning mod nord (Natura2000-område nr. 28). Der afvandes dog udelukkende til fuglebeskyttelsesområde nr. 39, og området betegnes som mindre følsomt for fosfor.

Der er beregnet et fosforoverskud på 9,2 kg/ha/år. Overskuddet kan accepteres på grund af udspretningsarealernes beskaffenhed, og Lemvig Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt med yderligere vilkår for at beskytte vandmiljøet.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Ifølge det beregnede konsekvensområde, vil lugten fra husdyrbruget på Pletvej 19 muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor ca. 195 meter. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt ligger ca. 208 meter (vægtet gennemsnitsafstand) nordøst for husdyrbruget (Klostervej 39).

Geneafstanden til samlet bebyggelse er på ca. 497 meter. Der er ikke samlede bebyggelser i nærheden.

Geneafstanden til byzone/sommerhusområde er på ca. 686 meter. Nærmeste byzone/sommerhusområde er Harboøre, der ligger ca. 2,7 km nordvest for anlægget.

Der vil formentlig ikke forekomme støvgener, som kan være til gene for naboer til ejendommen, da støvgenerne ved driften af husdyrbruget er begrænsede.

Udvidelsen medfører forøgelse af støj i forbindelse med mekanisk ventilering af nye staldafsnit samt øgede transporter.

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen af svineproduktionen ikke vil give anledning til væsentlige lugt-, støv- og støjgener for omgivelserne.

BAT

Der er beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission og fosfor til udbringning ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår. Husdyrbruget lever op til disse niveauer. For ammoniakemissionens vedkommende ved at etablere luftrensingsanlæg i nyt staldafsnit.

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen på Pletvej 19 lever op til BAT vedr. staldteknologi samt energi, husdyrgødning, fodring og management.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1.5. Vilkår

1.5.1. Generelt

1. Vilkårene herunder erstatter vilkår 4, 5, 21 og 26 i miljøgodkendelse af d. 25. maj 2010, se Bilag 2. Øvrige vilkår fra den pågældende miljøgodkendelse er stadig gældende.
2. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af miljømyndigheden i henhold til gældende lovgivning.

1.5.2. Produktion

3. Produktionens omfang

Udvidelsen omfatter en forøgelse af den årlige produktion med 540 årssøer, 16.200 smågrise 7-30 kg og ændring af vægtinterval for 19.800 smågrise fra 7-37 kg til 7-30 kg. Ammekvæg-produktion ophører.

Det samlede godkendte dyrehold er herefter:

1.200 årssøer, svarende til 279,07 DE og 1.290 stipladser, 36.000 smågrise 7-30 kg, svarende til 166,15 DE og 5.400 stipladser samt 3 voksne årsheste, 500-700 kg svarende til 1,30 DE. I alt svarende til 446,52 DE.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

4. Staldsystemer

Staldanlæg skal indrettes i overensstemmelse med staldsystemer jf. Tabel 2, eller systemer med en tilsvarende eller lavere emission af ammoniak.

5. Ventilation

Ved valg af ventilationsanlæg i nye stalde jf. Figur 2 skal lavt energiforbrug prioriteres.

6. Vandforbrug

Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med tilsyn.

Ammoniakreducerende teknologi

- 7.** I staldafsnit 1.1.3 Ny løbe- /drægtighedsstald skal der etableres et luftrensingsanlæg, der er opført på Miljøstyrelsens teknologiliste. Anlægget skal drives og vedligeholdes jf. fabrikantens vejledning. Vedligeholdelsen skal registreres i driftsjournal med angivelse af tidspunkt og årsag.
- 8.** Anlægget til kemisk eller biologisk luftrensning skal have en effekt, der svarer til en renseseffekt på minimum 66 % og være i drift hele året svarende til 8.760 timer. (Der vil dog være driftsstop i forbindelse med regelmæssig vedligehold og eftersyn.)
- 9.** Vandforbrug, mængde af lænseprodukt og anlæggets driftstid (eller driftstid på pumper) skal dokumenteres og opbevares i husdyrbrugets logbog i mindst 5 år. Oplysningerne skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 10.** pH-værdien (gælder for kemisk luftrensning med syre), ledningsevnen/konduktiviteten (gælder for biologisk luftvasker) eller anden regulerende parameter i anlægget skal være stabil omkring den værdi, som er set-punkt i godkendelsestesten. Dette skal dokumenteres og opbevares i husdyrbrugets logbog i mindst 5 år. Oplysningerne skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 11.** Hvis der etableres kemisk luftrensning med syre skal opbevaring af syre ske i beholder placeret på et fast underlag med fx opkant, således at der kan rummes syre svarende til den største beholder i tilfælde af spild eller uheld.
- 12. Opbevaringskapacitet**
Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
- 13. Dybstrøelse**
Al husdyrbrugets dybstrøelse skal udbringes direkte fra stalde til udspredning på arealerne.
- 14. Fytase og fosforindhold i foder**
Alle foderblandinger skal være tilsat fytase.
- 15. Hygiejne**
Staldventilatorer i nye stalde jf. Figur 2 skal efterses hver gang der indsættes et nyt hold dyr, eller mindst hver 2. måned.

1.5.3. Arealanvendelse

16. Tilførsel af husdyrgødning

Maksimal tilladt tilførsel af husdyrgødning på udbringningsarealerne er 1,4 DE/ha.

17. Fosforoverskud

Husdyrbrugets udspretningsareal må maksimalt tilføres 14.643,18 kg. P/år, svarende til 33,6 kg P/ha/år eller et fosforoverskud på 4.014,33 kg P/år, svarende til 9,2 kg P/ha/år.

1.5.4. Andre vilkår

18. Beredskabsplan

Beredskabsplanen (bilag til miljøgodkendelse 25.5.2010), skal opdateres til at omfatte nye anlæg og luftrensningsanlæg senest ved ibrugtagning af nye anlæg. Beredskabsplanen skal opdateres årligt og skal kunne forelægges ved miljøtilsyn på husdyrbruget.

19. Energi

Husdyrbruget skal have besøg af en energikonsulent, og på baggrund af den derved udarbejdede rapport, skal der laves en handleplan for husdyrbruget. Handleplanen skal indsendes til Lemvig Kommune senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.

1.6. Offentlighed

Udkast til Miljøgodkendelse har været sendt i 3 ugers høring. Følgende har modtaget udkastet:

Ejere af forpagtede arealer

- Vilhelm Bjerg Madsen, Dusgårdvej 2, 7620 Lemvig
- Bruno Mølgaard, Lykkesgårdvej 1, 7620 Lemvig
- Kristian Snebjerg, Søgårdevejen 17, 7620 Lemvig
- Thorkild Bjerg Madsen, Vadskeervej 11, 7620 Lemvig
- Engbjerggård, Engbjergvej 13, 7620 Lemvig
- Henrik Karstoft, Gjelleroddevej 3, 7620 Lemvig
- Ingrid Søgaard, Søgårdevejen 15, 7620 Lemvig

Part i dispensationssag vedr. naboskel og nabo indenfor ca. 700 m fra anlægget

- Knud Erik Elkjær Offersen, Klostervej 40, 7620 Lemvig

Øvrige naboer indenfor ca. 700 m fra anlægget

- Susie Byskov Lund, Pletvej 15, 7620 Lemvig
- Lise Thomsen, Pletvej 17, 7620 Lemvig
- Lene Ørgaard, Klostervej 39, 7620 Lemvig
- Jette Simonsen Lundgaard, Klostervej 29, 7620 Lemvig
- Ove Jensen, Klostervej 34, 7620 Lemvig
- Theodor Trillingsgaard, Pletvej 10-12, 7620 Lemvig
- Flemming Øgendahl Frederik og Mona Opstrup Frederiksen, Pletvej 4, 7620 Lemvig.
- Annemarie og Niels Christen Møller Johnsen, Pletvej 18, 7620 Lemvig

Indkomne kommentarer kan ses bagerst i godkendelsen.

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 3. maj 2011. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

Ejere af forpagtede arealer

- Vilhelm Bjerg Madsen, Dusgårdvej 2, 7620 Lemvig
- Bruno Mølgaard, Lykkesgårdvej 1, 7620 Lemvig
- Kristian Snebjerg, Søgårdevejen 17, 7620 Lemvig
- Thorkild Bjerg Madsen, Vadskeervej 11, 7620 Lemvig
- Engbjerggård, Engbjergvej 13, 7620 Lemvig
- Henrik Karstoft, Gjelleroddevej 3, 7620 Lemvig
- Ingrid Søgaard, Søgårdevejen 15, 7620 Lemvig

Part i dispensationssag vedr. naboskel og nabo indenfor ca. 700 m fra anlægget

- Knud Erik Elkjær Offersen, Klostervej 40, 7620 Lemvig

Endvidere har nedenstående organisationer fået besked om afgørelsen:

Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg..	midt@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.	dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig.	BR@lemvig-gym.dk
Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland.	lemvig@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.	natur@dof.dk
Friluftsrådet, v. Anni Juhl Jørgensen .	ajj-7600@webspeed.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV.	fr@friluftsradet.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V	ae@aeraadet.dk
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C	dbfoestjylland@gmail.com.
Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov	enie@aabc.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup	
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K.	fbr@fbr.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk.
Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing.	ves@nst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009 og litteraturliste bagerst i denne miljøgodkendelse.

1.7. Klageret

Afgørelsen er truffet i medfør af kapitel 2 og 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug' af følgende;

- Ejeren af Pletvej 19
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug'. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Natur- og Miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 31. maj 2011 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Leif og Grethe Johansen driver i dag en svineproduktion med 660 årssøer og produktion af smågrise.

Husdyrbruget har 25. maj 2010 modtaget miljøgodkendelse til denne produktion inkl. teltoverdækning af gyllebeholdere og drift af 436,35 ha udbringningsareal.

Det godkendte dyrehold på ejendommen i nudrift består af 660 stk. årssøer, årsproduktion af 19.800 smågrise 7,2-37 kg, 4 stk. ammekøer med tilhørende opdræt og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 279,75 DE. Udbringningsarealerne tilføres i nudrift slagtesvinegylle fra andre husdyrbrug svarende til 334,22 DE.

Leif og Grethe Johansen har søgt om udvidelse af denne besætning til 1.200 stk. årssøer, årsproduktion af 36.000 smågrise 7-30 kg og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 446,52 DE, delvis ændring af eksisterende løbe-/drægtighedsstald til farestald, udvidelse af eksisterende smågrisestald med ca. 800 m² og etablering ny løbe-/drægtighedsstald på ca. 2.700 m². Kvægholdet ophører. Udbringningsarealet er identisk med det allerede godkendte, tilført husdyrgødning fra andre husdyrbrug reduceres til 166,00 DE.

2.2. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Gyldighed

Ændringen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse.

2.4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 41 a i miljøbeskyttelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 41 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,

- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

2.5. Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbruget er omfattet af IPPC-reglerne og nærværende miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, første gang dog 8 år efter meddelelse af første miljøgodkendelse, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. IPPC-direktivet er direktiv for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Det er planlagt at foretage den næste revurdering i 2018.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1. Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

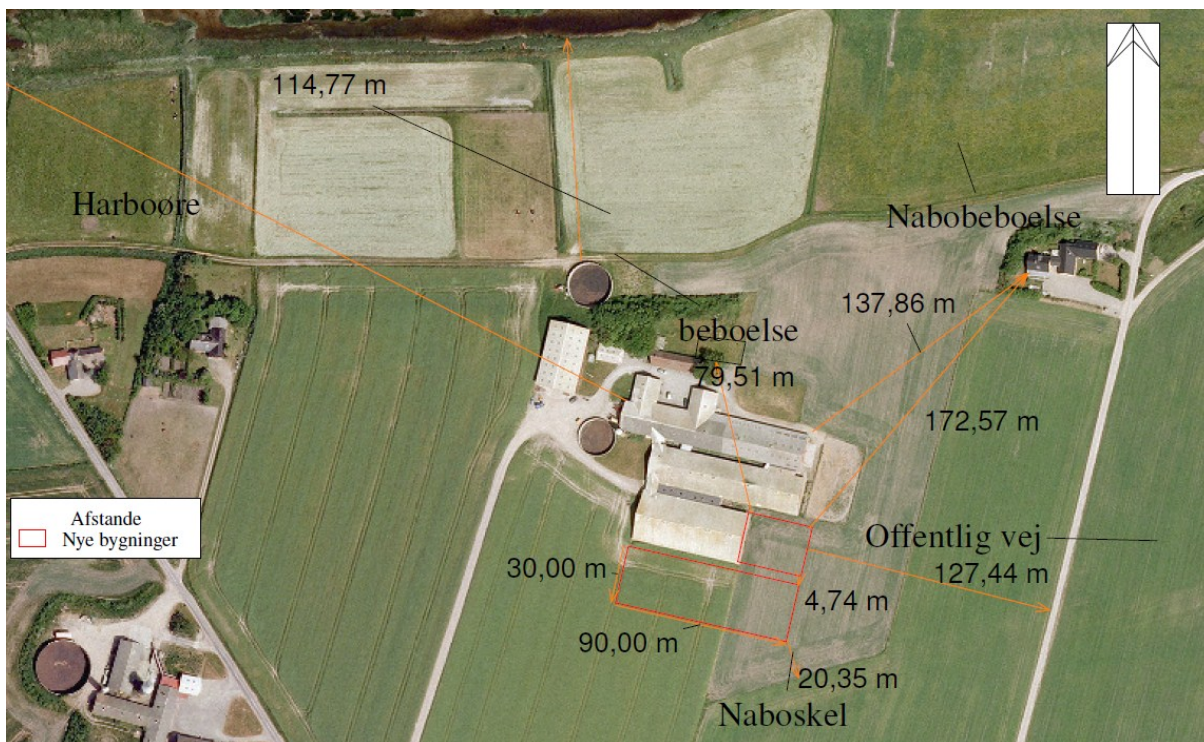
Husdyrlovens afstandskrav i § 8 gælder for nyanlæg, dvs. stalde, der etableres.

Anlæggets placering i forhold til naboer, lokalplanområde, byzone m.m. fremgår af Tabel 1. Afstande er målt fra nærmeste stald.

Samtidig med ansøgning om miljøgodkendelse er der ansøgt om dispensation til opførelse af staldanlæg indenfor afstandskrav på 30 m til naboskel. Stalden ønskes opført 20 m fra naboskel, se Figur 1.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Afstand målt (Ca.)	Afstandskrav jf. Husdyrgodkendelsesloven
§ 6		
Nabobeboelse	Ca. 173 m	50 m
Lokalplanområde	Ingen i nærheden	50 m
Byzone (Harboøre)	Ca. 2,5 km	50 m
Sommerhusområde (Underbjerg)	Ca. 3 km	50 m
§ 8		
Naboskel	20 m	30 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ingen	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 2 km	50 m
Vandløb (inkl. dræn) og søer	> 15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Klostervej)	Ca. 127 m	15 m
Levnedsvirksomhed	Ingen	25 m
Beboelse på samme ejendom	Ca. 80 m	15 m

Figur 1: Afstand til byzone m.v.

Beskyttelseslinier

Husdyrbrugets nye anlæg ligger udenfor kystnærhedszonen, søbeskyttelseslinier, skovbyggelinier, klitfredninger og kirkebyggelinier.

Fortidsminder og fredninger

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger samt beskyttede eller fredede fortidsminder i nærheden af husdyrbrugets nye anlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at projektet overholder afstandskravene i Husdyrlovens § 6, som omfatter 'forbudszoner', indenfor hvilke det bl.a. ikke er tilladt at udvide og ændre eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening.

Der er ansøgt om dispensation til opførelse af staldanlæg mindre end 30 m fra naboskel til matr. nr. 6a, Præstegården Hygum. Ejer jf. OIS.dk er Knud Erik Elkjær Offersen, Klostervej 40, 7620 Lemvig. Lemvig Kommune vurderer på baggrund af placering af de nye anlæg i umiddelbar tilknytning til eksisterende anlæg og i forhold til anvendelsen af arealet ved naboskel, at anlæggene ikke vil give anledning til væsentlige gener og dispensation til etablering 20 m fra naboskel kan meddeles.

Lemvig kommune vurderer, at husdyrbrugets ansøgte anlæg overholder øvrige generelle afstandskrav jf. § 8 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, og at det desuden ligger udenfor fredninger og beskyttelseslinjer.

Øvrige afstandskrav til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone mm. efter husdyrlovens § 6 er jf. Tabel 1 overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Ansøger oplyser: De eksisterende stalde og øvrige bygninger er udført i røde mursten eller stålplader og lysegrå eternittag. De nye bygninger vil blive udført i samme stil og farver. Højden på den nye løbe-drægtighedsstald vil være en anelse højere, da den er 5 meter bredere. Mod vest vil gavlene flugte med hinanden og forventes at fremstå harmonisk. Den ældre gylletank, der tidligere stod mod vest er fjernet. Terrænet hælder svagt mod nord og derfor vil den nye bygning komme til at virke højere end de eksisterende. Mod øst vil de to sydligste bygninger gå 10 m længere mod øst end de 2 eksisterende stalde mod nord. Ansøger forventer det stadig vil give et roligt indtryk, da staldene vil hænge sammen to og to.

Stuehuset er ca. 230 m² i grundplan og er i teglsten, eksisterende stalde udgør i alt ca. 5.400 m². Nye stalde er samlet 3.500 m², ladebygningen og andre udhuse er i alt ca. 800 m². Gylletankens areal er på ca. 450 m².

Ejendommen er beliggende i det åbne land i et område med meget få læhegn. Den ligger lige syd for Hygum Nor, som ligger i et lavere meget fladt terræn og derfor er der ingen beboelse nord for ejendommen. Da ejendommen ligger i et svagt hældende terræn mod nord, er ejendommen ikke særlig synlig fra Pletvej, som ligger sydvest for ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i et område med landskabelig værdi jf. regionplan 2005. I sådanne områder skal der i særlig grad tages hensyn til landskabelige værdier. Der skal jf. regionplanen arbejdes for ikke at ødelægge landskabets karakteristika unødvendigt samt for at styrke landskabets karakter i disse områder.

Husdyrbrugets anlæg er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinier samt udenfor strandbeskyttelseszonen langs kysten.

Ejendommen ligger i et kuperet terræn med skrænten mod Hygum Nor umiddelbar nord for anlægget.

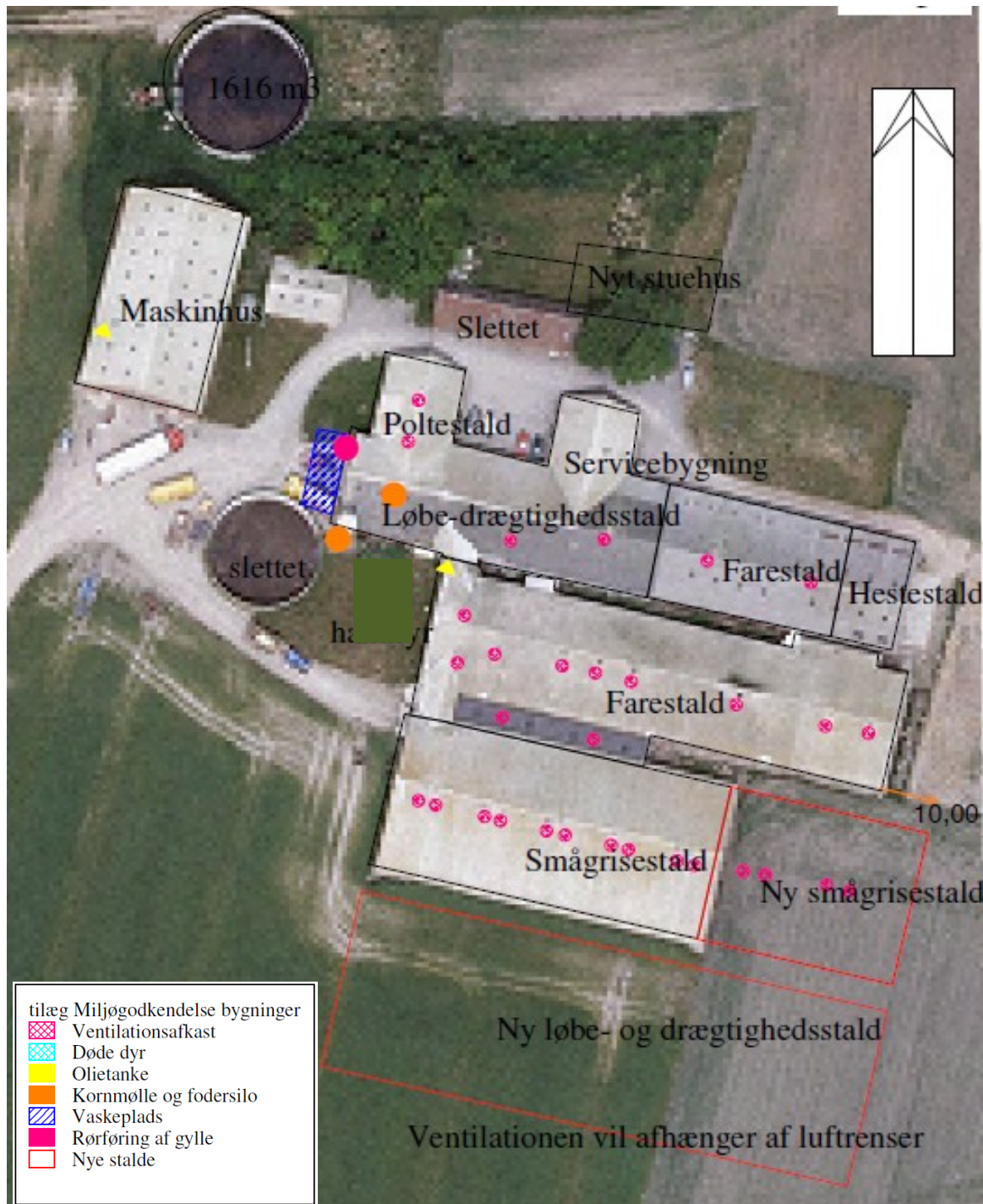
De nye stalde opføres henholdsvis i forlængelse af og parallelt med eksisterende stalde. Materialevalget er tilsvarende de eksisterende anlæg.

Lemvig kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ landskabelig påvirkning.

4. Husdyrhold, staldindretning og drift

4.1. Husdyrhold og staldindretning

Anlægget udgør efter udvidelsen ca. 10.380 m² erhvervsareal. Anlæggets dele fremgår af Figur 2.

Figur 2: Oversigt over bygninger og anvendelse

I nudrift omfatter svineproduktionen 660 stk. årssøer, årsproduktion af 19.800 smågrise 7,2-37 kg, 4 stk. ammekøer med tilhørende opdræt og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 279,75 DE.

I ansøgt drift søges dette udvidet til 1.200 stk. årssøer, årsproduktion af 36.000 smågrise 7-30 kg og 3 stk. heste, svarende til et samlet dyrehold på 446,52 DE.

Dyreholdets sammensætning før og efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2: Tabel over nuværende og ansøgt dyrehold

	Nudrift			Ansøgt drift			
	Antal dyr	Antal DE	Vægt kg	Sti-pladser	Antal dyr	Antal DE	Vægt kg
<i>1.1.1. Drægtig og løbeafdeling og farestald</i>							
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	30	4,87		50	66	10,72	
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	630	102,34		170	216	35,09	
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	660	46,27		370	1.200	84,13	
<i>1.1.2. Smågrisestald</i>							
Smågrise fra 7,2 kg, toklimastald, delvis spaltegulv	19.800	119,44	7,2-37	5.400	36.000	166,15	7-30
<i>1.1.3. Ny løbe-drægtighedsstald</i>							
*Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	0		200	270	43,86	
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	0	0		500	648	105,27	
<i>1.1.4. Hestestald og kvæg</i>							
Ammeko 400-600 kg, bindestald med grebning	4	2,5		0	0	0	
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse hele arealet	3	1,52		0	0	0	
Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	1	0,27		0	0	0	
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	2	0,24		0	0	0	
Ungtyr, tung race (6 mdr.-slagting 440 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	4	1,00		0	0	0	
Voksen årshest, 500-700 kg	3	1,30		3	3	1,30	
Sum		279,75				446,52	

*På ansøgningstidspunktet er det ikke fastlagt, hvilken type løbeafdeling der vælges. I forhold til miljøberegningerne er der valgt systemet med den største ammoniakfordampning, og det giver mulighed for at producere englandsgrise.

Stipladserne er fordelt, så der ca. er 1.200 stk. søer på stald ad gangen, men der kan være lidt udsving i, hvordan de er fordelt.

Der modtages polte i den nuværende del af løbe-drægtighedsafdelingen. Derfor er der løbende udskiftning af de ældre søer. I den nuværende løbe-drægtighedsafdeling vil det indvendige inventar blive ændret til staldens fremtidige funktion som farestald, så dette bliver samlet.

Bygninger

Ansøger oplyser:

Staldafsnit 1.1.1: Farestierne er i de eksisterende bygninger med delvist spaltegulv i henhold til BAT-byggeblad 106.02-51.

I løbe-drægtighedsafdelingen går de drægtige søer løse i stier med delvis spaltegulv, og i løbeafdelingen er der et område med dybstrøelse til søerne lige efter fravæning af smågrise. Her har de mulighed for at rode i halmen og blive klar til at blive løbet igen.

For staldafsnit 1.1.1 er der gennem Infarm undersøgt muligheden for gylleforsuring af gyllen. Men på grund af staldenes og gyllekummernes indretning, vil det ikke være muligt at installere dette i disse stalde.

Staldafsnit 1.1.2: Den nuværende afdeling er med en toklimastald med delvis spaltegulv svarende til BAT-byggeblad.106.03-52. Tilbygningen af smågrise stalden vil blive med samme sti- og gulvtype som eksisterende.

Staldafsnit 1.1.3: Stalden vil blive bygget med stier til de drægtige søer med delvis spaltegulv svarende til BAT-byggeblad 106.04-52. Det er på ansøgningstidspunktet usikkert, hvilken udformning der vælges til løbeafdelingen. Hvis der skal kunne produceres englandsgrise, skal der være en dybstrøelsesafdeling. For at tage højde for denne mulighed er staldafsnittet regnet med en dybstrøelsesafdeling, da den har en højere ammoniakfordampning end andre typer (undtagen fuldspaltet gulv, hvilket ikke vil vælges). Der vil på denne stald etableres luftrensning, men da markedet hele tiden ændrer sig med forhandlere, er der ikke på ansøgningstidspunktet valgt leverandør. I beregningerne er der valgt en kemisk renser med 66 % rensning (66 % reduktion af ammoniak fra hele stalden). Dette kan opnås med en delrensning af 20 % af luften ved en effekt på 90 %¹. En biologisk rensning vil også kunne leve op til 66 % rensning.

Gyllen fra den nye løbe-/drægtighedsstald og smågrisestalden vil blive samlet i en ny fortank og pumpes via en pumpeledning til gyllebeholder på Pletvej 18 (fællesanlæg). Der vil blive ansøgt om at etablere nye gyllebeholdere på Pletvej 18 og en kobling til den allerede etablerede pumpeledning. En gyllebeholder ved anlægget på Pletvej 19 er fjernet.

Øvrige driftsbygninger skal som i nudrift fortsat anvendes til opbevaring af foder, maskiner og lignende.

Drift og management

Husdyrbrugets ledelses- og kontrolrutiner med henblik på at styre miljøforholdene og de anvendte teknologier omfatter jf. ansøgningen:

---

¹ Oplysningerne er baseret på Grøn Viden DJF husdyrbrug nr. 47, september 2007

Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget. Udover ejerne er der en driftsleder på Pletvej 19, som styrer produktionen, og det forventes, at der vil være 5-6 medarbejdere i stalden. Desuden er der ansat en markmand. Ejeren har det overordnede ansvar i forhold til myndigheder m.v. men medarbejderne samles og opdaterer hinanden dagligt. Driftsleder og dyrlæge forestår oplæring af nye medarbejdere. Ejendommen har fået gennemført en arbejdspladsvurdering (APV). Kvartalsvist følges der op på ejendommens status og udvikling via e-kontrol.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles vilkår til valgte staldsystemer, dyreholdets sammensætning og omfang samt dokumentation herfor.

De valgte staldsystemer for projektets ændringer og etableringer består af teknikker, der udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiblade. Med baggrund i en samlet vurdering af husdyrbrugets emissionsniveau i forhold til et beregnet BAT-niveau, se afsnit 6.1 Ammoniak og natur, vurderer Lemvig Kommune, de ansøgte systemer inklusive valgte teknologier (luftrensning) kan godkendes. Der stilles vilkår til anvendelse af de valgte staldsystemer eller systemer med tilsvarende eller lavere emission af ammoniak.

Afhængig af det endeligt valgte luftrensningssystem (kemisk eller biologisk) og leverandør / produkt kan der være forskel på, hvilke muligheder for dataudtræk, som styringerne på de respektive anlæg giver. Lemvig Kommune har vurderet ansøgningens oplysninger i forhold til Miljøstyrelsens høringsudkast til Teknologiblade for henholdsvis kemisk luftrensning med syre (30.06.2010) og biologisk luftvasker (30.06.2010) begge gældende for søer i løbe-/drægtighedsstalde.

Jf. Miljøstyrelsens høringsudkast til Teknologiblade for kemisk luftrensning med syre (30.06.2010) figur 3 skal der i en løbe-drægtighedsstald foretages delrensning af ca. 35 % af maksimal ventilationskapacitet ved en renseseffekt på 95 % for at opnå en samlet reduktion i ammoniak fra stalden på ca. 66 %.

Det samme gør sig jf. Miljøstyrelsens høringsudkast til Teknologiblade for biologisk luftrensning gældende for et anlæg af denne type. Der er således behov for en større delrensning og / eller bedre renseseffektivitet for det valgte anlæg end det der er redegjort for i ansøgningen.

Det er i dag ikke teknisk muligt at måle før- og efter-værdier for ammoniak og lugt, som er de primære parametre til dokumentation af miljøeffekten. I stedet må det dokumenteres, at anlægget har været i drift.

Uafhængig af produkttype er der dog en række parametre, som er universelle for at sandsynliggøre, at anlægget reelt har været i drift jf. producentens forskrifter. Det vil f.eks. være vandforbrug, lænsning af gødnings-/restprodukt, værdi for regulerende parameter, f.eks. stabil ledningsevne/konduktivitet eller pH på samme værdi som anvendt i godkendelsestest og driftstid på pumper.

Anlægget til luftrensning vil være ude af drift i forbindelse med regelmæssig vedligeholdelse og service. Eksempler kan være, at reservedele skiftes, eller at pumper f.eks. slukkes i forbindelse med tilsyn. Der kan desuden forventes nogle uger uden fuld miljøeffekt efter eventuelt skift af filtre.

For at sikre, at forudsætningerne for ansøgningens miljøberegninger opnås i praksis stilles der indretnings-, drifts- og kontrolvilkår til luftrensning. Vilkårene stilles til drift, vedligehold og effekt inklusive dokumentation dækkende for luftrensning (minimum 66 % reduktion af ammoniak fra staldafsnit 1.1.3) uanset, hvilken type, der etableres. Lemvig Kommune vurderer hermed, at dokumentationen for miljøeffekten af de valgte teknikker og teknologier er tilstrækkelig.

Lemvig Kommune vurderer videre, at husdyrbruget jf. ansøgers redegørelse ovenfor lever op til BAT med hensyn til management, herunder ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen opdateres til at omfatte nye anlæg inklusive luftrensningsanlæg.

4.2. Ventilation

Stald 1.1.1 har undertryksventilation (Funk og Skov), der er etableret i 1991-2000. Der er afkast omtrent i rygningshøjde og der er indgået en årlig serviceaftale.

Ventilation i stald 1.1.3 Ny løbe- drægtighedsstald vil afhænge af typen af luftrenser og mængden, der er nødvendig at rense for at opnå en 66 % reduktion af ammoniakfordampningen i denne stald.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der ikke sker ændringer i stald 1.1.2 og 1.1.4 er ventilation i forhold til disse staldafsnit ikke vurderet.

For at sikre effektivt luftafkast og derigennem gode hygiejniske forhold i staldene samt for at imødegå unødigt stort energiforbrug stiller Lemvig Kommune vilkår om, at staldventilatorer i nye stalde jf. Figur 2 efterses mindst hver anden måned, og at der ved valg af ventilationsanlæg i staldene prioriteres et lavt energiforbrug.

4.3. Fodring

Foderrummet er placeret i den vestlige ende af den nordlige staldbygning. I foderrummet findes der kornlager, en kornmølle (20 HK mølle) og en vådfodertank. Foderanlægget har automatisk drift. Sammen med møllen kører en støvsuger. Lige udenfor bygningen ved foderanlægget står en udendørs fordørsilo til soja, ca. 60 m³, hvor foder blæses ind cirka 2 gange månedligt i den ansøgte produktion.

Kvælstof

Der er ikke indregnet foderkorrektioner i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget, da der hellere ønskes tiltag af teknologisk art (luftrensning, se ovenfor).

Fosfor

Der udarbejdes foderplaner og e-kontrol for produktionen med hjælp fra konsulenter. Der fokuseres på at optimere produktionen under hensyntagen til miljøkrav og mulige miljømæssige forbedringer. Der anvendes fytase i foderet. Enzymet fytase øger svinenes optagelse af fosfor fra foderet og dermed kan indholdet af fosfor i foderet

begrænses og dermed fosforindholdet i gyllen. Der fodres med vådfodring, der blandes på stedet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at projektet under forudsætning af tilsætning af fytase samt begrænsning af fosfor i foderblandinger for ansøgt drift lever op til BAT for fodring. Der stilles vilkår hertil.

Kommunen vurderer videre, at opbevaring og håndtering af foder til udvidelsen ikke medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

4.4. Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

Det anslåede forbrug af energi for hele husdyrbruget fremgår af nedenstående Tabel 3. Tallene er gennemsnitstal, og der er fulgt op på forbruget fra 2009.

Tabel 3: Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug	244.000 kWh	400.000 kWh
Fyringsolie	30.000 L	0

Der er forbrugt ca. 244.000 kWh i 2009. Dette forventes at stige tilsvarende til produktionens udvidelse og ligge omkring 400.000 kWh om året, da der vil være en stigning i ventilation, lys og fodring. Det forventelige forbrug af energi beregnet ud fra normtal fra EnergiMidt er ca. 366.780 kWh om året, ansøger forventer, at det endelige årlige forbrug ligger mellem normen og estimatet.

Fyringsolie anvendes til opvarmning af klimastald og tørring af staldene efter vask. Da produktionen vil blive væsentlig større vil forbruget af varme også blive tilsvarende større. Der forventes etableret et halmfyr på Pletvej 18 med varmeoverførsel til Pletvej 19. Fyret får en indfyret effekt på maks. 250 KW til opvarmning af staldene.

Energibesparende foranstaltninger

Der er energisparepærer ved farestierne og der anvendes lavenergi neonrør samt timer på belysning i staldene. Belysningen er valgt efter de mest energisparende ved byggeriet.

Opvarmning af staldene vil blive ændret til halmfyring fra oliefyr, for at begrænse ressourceforbruget af olie på ejendommen. Der er toklimastalde ved smågrisene, således skal kun en del af staldene varmes op.

Fodersystemet indebærer vådfodring til søer og tørfodring til smågise. Der er generelt et stort energiforbrug til formaling af korn, men her er der fokuseret på et energibesparende system. Der anvendes en frekvensmotor og kun snegle til transport af korn fra lager til slaglemølle. Ejendommens tidligere slaglemølle med sug og blæs brugte 4 gange mere energi end den nuværende.

Ventilationssystemet er multistep undertryksventilation, hvor energiforbruget er tilpasset det aktuelle ventilationsbehov. Der er kommet ny type ventilationer, som har

et markant lavere energibehov og derfor vil de ældste ventilationer skiftes ud efterhånden som de er udtjente og defekte.

På ejendommen findes to gyllepumper, den ene er traktor drevet, den anden kører ved hjælp af el.

Etablering af et luftrensningsanlæg medfører forøget elforbrug.

Vandforbrug

Det anslåede forbrug af vand for hele husdyrbruget fremgår af nedenstående Tabel 4:

Tabel 4: Vandforbrug m³/år

	Nudrift	Ansøgt
Vand	8.900	14.000

Stald og stuehus forsynes med vand fra Thyborøn-Harboøre Vandværk. Der var i 2009 et vandforbrug på 8.900 m³ i drift og privat forbrug. Det forventede vandforbrug for den ansøgte besætning er iflg. normtal: Drikkevand 1.200 søer a 3,30 m³ + 36.000 smågrise a (0,13+0,06) m³ = 10.800 m³. Vaskevand i staldene = 800 m³. Hertil kommer vask af maskiner m.m. og privatforbrug. Det aktuelle vandforbrug ligger lidt højere end normberegningen, og derfor forventes også, at forbruget i ansøgt situation er lidt højere end normberegningen.

Vandbesparende foranstaltninger

Ved smågrisene er der opsat drikkekopper for at minimere spildet. Inden rengøring sættes staldene i blød for at reducere mængden af vaskevand.

Der er typisk ikke meget drikkevandsspild ved søerne og dermed ikke meget vandspild at reducere. Ved vask sættes staldene i blød for at reducere mængden af vaskevand. Staldene rengøres ved hjælp af vand, sæbe og højtryksrensning.

Etablering af et luftrensningsanlæg medfører forøget vandforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Forbrug af dieselolie til markdriften er ikke vurderet, da der ikke sker ændringer i markdrift.

Det forventelige forbrug af energi beregnet ud fra normtal fra EnergiMidt er ca. 366.780 kWh. Ansøger har estimeret forventet elforbrug på ca. 400.000 kWh på baggrund af eksisterende produktion og ansøgt udvidelse. Forbruget af el ligger både for den allerede godkendte produktion og udvidelsen over normen for denne type husdyrbrug. Årsagen er bl.a. ældre ventilationsanlæg. Normen for eksisterende produktion er ca. 206.000 kWh, hvor forbruget er oplyst til 244.000 kWh.

Forbruget af vand ligger for udvidelsen over normen for denne type husdyrproduktion. Årsagen er blandt andet etablering af luftrensningsanlæg.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT med hensyn til reduktion af vandforbrug. For at sikre en optimal energiudnyttelse stilles der med baggrund i ansøgers forventning om et forbrug højere end normen vilkår om gennemgang af produktionsanlægget ved en energikonsulent med henblik på udarbejdelse af en handleplan. For også stadig at sikre fokus på vand- og

energiforbrug, stilles der vilkår om, at husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med tilsyn.

4.5. Spildevand herunder regnvand

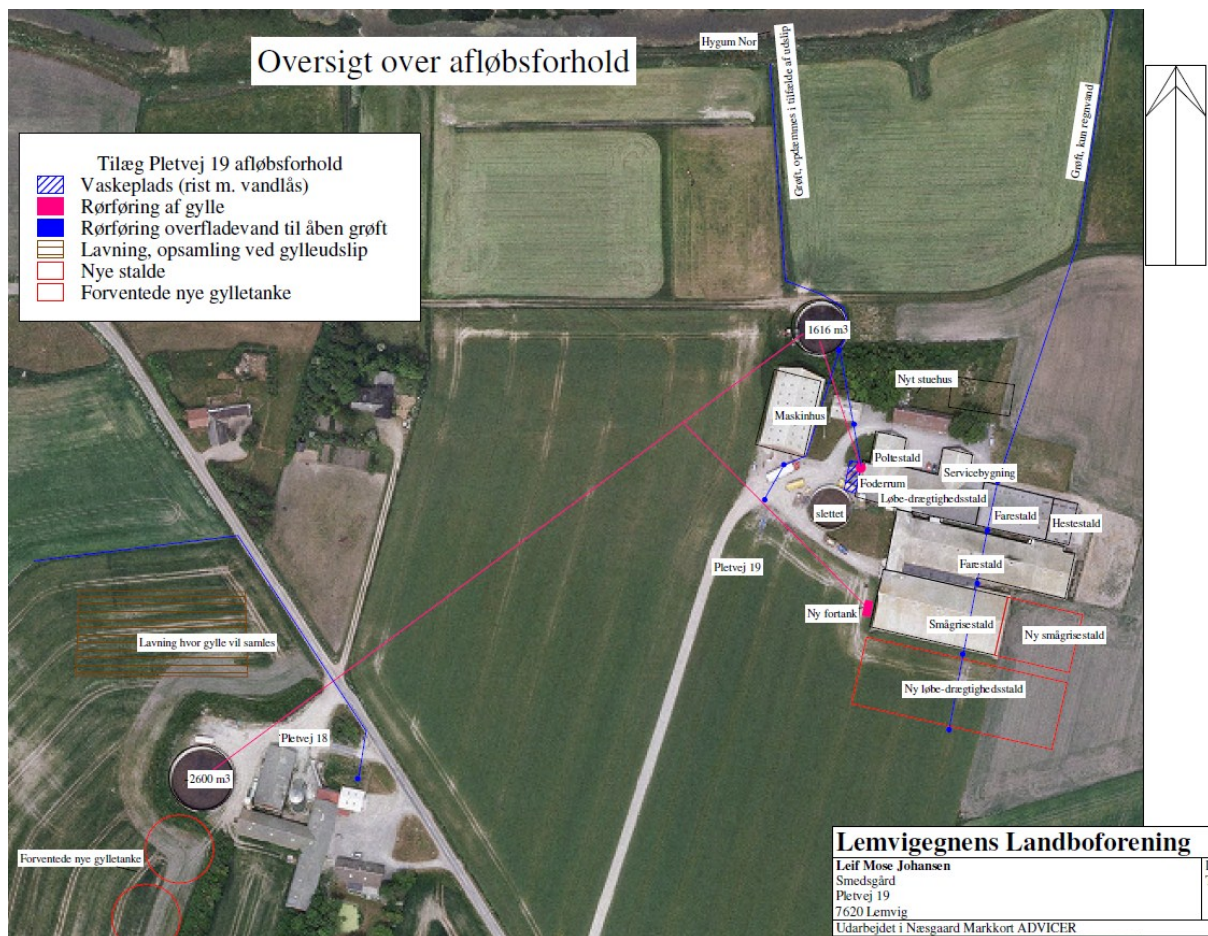
Husdyrbrugets afløbsforhold fremgår af Figur 3: Afløbsforhold.

Spildevand, som udgøres af vaskevand fra stalde og drikkevandsspild omfatter fra hele husdyrbruget årligt ca. 800 m³, som føres til gyllekanaler. Der er tale om vaskevand, da drikkevandsspildet er minimalt i en moderne svinestald. Spildevandsmængden er indregnet i ansøgningens opgørelse over kapacitet for flydende husdyrgødning.

Gyllevogne vil blive fyldt med sugekran, der automatisk stopper, når tanken er fuld. Påfyldning af marksprøjte sker på vaskeplads, og der er vaskeanlæg på sprøjten til vask i marken, derfor skylles tanken i marken og den udvendige vask foregår på vaskepladsen efterfølgende. Vask af maskiner sker på vaskeplads med afløb til gylleanlæg.

Der er ikke ændringer af anlæg og afløb for sanitært spildevand.

Tagvand fra nye staldanlæg ledes via grøft til Hygum Nor.

Figur 3: Afløbsforhold

Kommunens bemærkninger og vurdering

Projektet medfører ikke nye anlæg for håndtering af spildevand og ændret praksis for afledning. Spildevandsmængder er indregnet i kapacitetsopgørelse for flydende husdyrgødning, se afsnit 5.2 nedenfor.

Lemvig Kommune har 22. februar 2011 meddelt Tilladelse til udledning af overfladevand til Pletvej 19. Tilladelsen er givet på vilkår om bl.a. etablering af sandfang, hvis overfladevand fra befæstet areal ledes til grøft. Lemvig Kommune vurderer, at denne tilladelse, eksisterende vilkår og generelle regler er tilstrækkelige til at regulere husdyrbrugets spildevandshåndtering.

4.6. Affald

Døde dyr lægges på en opsamlingsplads på Pletvej 18 indtil afhentning. Pladsen er indrettet med betonbund og der er stakit omkring. Smågrisene opbevares i køleskab, for at undgå forrådnelse.

Til alt brændbart affald står der er en 4.000 L container i maskinhuset, der afhentes hver måned via tømningsordning med privat firma. Lysstofrør samles i en kasse i maskinhuset og afleveres selv ved lejlighed til genbrugsstationen. Jern og metal samles nord for maskinhuset og afhentes af jernhandler efter aftale.

Kemikaliedunke skylles og bortskaffes med brændbart affald. Oliefiltre mv. afleveres på genbrugspladsen og spildolie afhentes af privat firma. Der er firmaserviceaftaler på nye maskiner, så det er mest motorolie, der er tale om. Spildolie opbevares i maskinhuset ved dieseltanken.

Klinisk affald opbevares i kanylespand/medicinspand i servicebygningen, og afhentes efter behov af privat firma.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at de ansøgte ændringer ikke medfører ændringer i husdyrbrugets håndtering af affald. Det vurderes dog, at mængden af døde dyr øges. Lemvig Kommune vurderer, at eksisterende vilkår er tilstrækkelige til at regulere husdyrbrugets affaldshåndtering.

4.7. Råvarer og hjælpestoffer

Kemikalier, pesticider og sprøjteudstyr

Kemikalier opbevares i et aflåst skab i maskinhuset. Påfyldning af vand på marksprøjte finder sted fra vandtank ved vaskepladsen. Sprøjten vaskes indvendigt i marken og vandet sprøjtes ud på den behandlede mark. Den udvendige vask vil forgå på vaskepladsen, hvor der er afløb til gylletanken.

Olietanke

Dieselolietanken på 4.000 L fra 1999 står på fast bund i maskinhuset. Traktoren fyldes inde i maskinhuset, så hvis der spildes, sker det på betonen. Efter endt brug afbrydes strømmen ved kontakt i maskinhuset og derved forhindres, at pumpen utilsigtet går i gang.

Oliebeholder på maksimum 6.000 L fra 1999 til oliefyret står udendørs på fliser, men denne tank forventes at flyttes til maskinhuset, i det der etableres et halmfyr.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Jf. Bekendtgørelse nr. 259 af 23.3.2010 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines må overjordiske tanke under 6.000 L flyttes såfremt tanken er forsynet med oprindeligt mærkeskilt, der som minimum oplyser om fabrikantens navn og hjemsted, tankrumfang og -type, fabrikationsnummer og -år.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at projektet ikke medfører ændringer med hensyn til opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer. Lemvig Kommune vurderer, at eksisterende vilkår er tilstrækkelige til at regulere husdyrbrugets håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan i forhold til allerede godkendt anlæg og produktion. Ansøger oplyser, at nye anlæg ikke på ansøgningstidspunkt er detailprojekteret i forhold til fx el, vand og flugtveje, men at beredskabsplanen opdateres årligt.

I husdyrbrugets omgivelser er der blandt andet risiko for forurening af Hygum Nor ved gylleudslip eller udslip af andre stoffer. Den gamle gyllebeholder er slettet, og der planlægges at bygge nye ved Pletvej 18, hvorved opbevaringen flyttes længere væk fra Hygum Nor og mindsker risikoen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke forøger risiko for driftsforstyrrelser eller uheld.

Beredskabsplanen opbevares tilgængeligt og er kendt af alle medarbejdere og personer som færdes fast på ejendommen. Der stilles vilkår til opdatering af beredskabsplan.

Lemvig Kommune har med denne miljøgodkendelse stillet vilkår om indretning og drift af nye anlæg, så konsekvenser af eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser forhindres eller begrænses.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der sammen med allerede gældende miljøgodkendelse er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

5. Gødningsproduktion og –håndtering

5.1. Gødningstyper og mængder

Afsnittet omhandler hele husdyrbruget, da udvidelsen og ændringerne har indflydelse på det samlede næringsstofindhold i husdyrgødningen og dermed vurdering af påvirkningerne af omgivelserne ved arealdrift samt vurdering af opbevaringskapacitet for husdyrgødning.

De beregnede mængder kvælstof og fosfor er beregnet i det digitale ansøgningssystem, og baseret på normer fra 2005/2006. Det reelle indhold af kvælstof kan være højere. På Pletvej 19 produceres husdyrgødning svarende til 446,52 DE til udbringning på husdyrbrugets arealer. Arealerne tilføres endvidere svinegylle fra andet husdyrbrug (Grønkjærvej 26) svarende til 166,00 DE.

Husdyrbrugets årlige produktion af næringsstoffer i husdyrgødningen fremgår af Tabel 5.

Tabel 5: Årlig produktion af næringsstoffer

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
<i>Pletvej 19</i>			
Svinegylle	48.071,71	11.115,30	427,21
Dybstrøelse	1.760,21	539,88	19,31
<i>Grønkjærvej 26</i>			
Svinegylle	16.600,00	2.988,00	166,00
I alt til rådighed	66.431,92	14.643,18	612,52

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der ønskes udbragt 612,52 DE på 436,34 ha, hvilket svarer til 1,40 DE/ha og det generelle harmonikrav er overholdt.

5.2. Flydende husdyrgødning

Den overvejende del af husdyrgødningen fra svineproduktion forekommer på flydende form og går til gyllesystemet. Gødningsproduktionen ses i Tabel 6 og kapacitetsberegninger fremgår af ansøgningens bilag 4. Beregningerne er foretaget i "Næsgård Mark" og er baseret på normtal for gødningsproduktion for 2010.

Tabel 6: Årlig produktion af gylle

Dyretype og antal	DE	Produktion m ³
Nedbør i lager		200
Vand fra rengøring		800
236 årssøer, løsgående + spaltegulv	27,2	507
964 årssøer, delvis spaltegulv	156,9	4.473
1.200 årssøer, kassestier, delvis spaltegulv	83,7	2.016
36.000 smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	216,4	6.213
I alt		14.210

Der er i øjeblikket en gylletank på 1.616 m³. En anden tank, der fremgår af denne godkendelses figurer/luftfoto er sløjftet og indgår heller ikke i den eksisterende godkendelse. Den eksisterende tank er opført i 1993, og der er udført beholderkontrol i 2003. Udover kapaciteten i denne tank indgår kapacitet i fællesanlæg placeret på Pletvej 18, hvor der planlægges opført yderligere 2 gyllebeholdere. Ansøgning om disse beholdere vil blive indsendt efterfølgende under husdyrbruget Pletvej 18, da der vil blive tale om fælleslagre. For at indgå i ammoniakberegningen i nærværende ansøgning og godkendelse er lagrene imidlertid indtegnet i husdyrgodkendelse.dk.

Pt. eksisterer et fælleslager på Pletvej 18, hvor Pletvej 19 råder over en kapacitet svarende til 1.300 m³ og der er en lejet beholder på Stamphøjvej 32. Endvidere er der jf. supplerende oplysninger til ansøgningen en beregnet opbevaringskapacitet i kanaler på 1.800 m³. (Der er indtastet 800 m³ i www.husdyrgodkendelse.dk, men da dette ikke har indflydelse på ansøgningssystemets beregninger i øvrigt, er indtastningen ikke krævet opdateret).

Der er ikke fast pumpeanlæg på gyllebeholderne.

Tabel 7: Opbevaringskapacitet for gylle

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	1993	1.616	Flydelag	Ikke fast
Andel af eksisterende fællesanlæg (Pletvej 18)		1.300	Fast overdækning	Ikke fast
Lejet tank		1.530		
Andel af 2 planlagte beholdere (Pletvej 18) til rådighed for Pletvej 19		6.000		Ikke fast
Gyllekanaler, Pletvej 19		1.800		Ikke fast
I alt		12.246		

Placering af gyllebeholdere ses på Figur 3: Afløbsforhold.

Under forudsætning af etablering af 2 nye beholdere på Pletvej 18 er der beregnet en opbevaringskapacitet på ca. 10,3 mdr.

Den modtagne mængde husdyrgødning fra Grønkjærvej 26 indregnes ikke i husdyrbrugets kapacitetsbehov, da denne gødning ikke overføres til opbevaring på Pletvej 19.

Der er etableret teltoverdækning af produktionens største gyllebeholder, som ligger på naboejendommen Pletvej 18 (fælleslager). Dermed reduceres

lagertabet af ammoniak fra begge ejendomme, og der spares opbevaringskapacitet pga. den reducerede opsamling af regnvand direkte i lagertanken. I alle øvrige gyllebeholdere etableres gyllen med naturligt flydelag i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Der vil blive ansøgt om at etablere 2 nye gylletanke (begge med naturligt flydelag) på Pletvej 18 for at øge kapaciteten. Placeringen på Pletvej 18 er valgt for at komme så langt væk fra Hygum Nor og det skrånende område ved Pletvej 19 og fordi der allerede er etableret en pumpeledning fra Pletvej 19 til Pletvej 18. Disse to beholdere er i ansøgningssystemet ikke forudsat monteret med fast overdækning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er tilstrækkelig til at opfylde de generelle krav under forudsætning af etablering af 2 lagertanke på hver 3.000 m³ på Pletvej 18. Alternativt skal opbevaringskapaciteten opfyldes på anden vis, fx ved lejede lagertanke. For at fastholde en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder er der stillet vilkår hertil.

Overdækning af gyllebeholdere kan være BAT. Ansøger har valgt overdækning af et fælleslager i kombination med andre teknologier for at opfylde Lemvig Kommunes krav vedr. ammoniakfordampning fra anlægget.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedr. opbevaring af flydende husdyrgødning, og at allerede gældende vilkår er tilstrækkelige til at regulere opbevaring af flydende husdyrgødning.

5.3. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Husdyrbrugets produktion af dybstrøelse stammer dels fra løbe-/drægtighedsstalde med dybstrøelse og dels fra hestestalden.

Tabel 8: Årlig produktion af dybstrøelse

Dyretype og antal	DE	Produktion ton
236 årssøer, løsgående + spaltegulv	11,2	158
3 heste, 500-699 kg	1,3	15
I alt		174

Der produceres ca. 174 tons dybstrøelse om året, som spredes direkte ud i marken om foråret til forårssåede afgrøder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Direkte udbringning af al dybstrøelse direkte fra stald til udbringning på arealerne fastholdes ved vilkår, da dette er en forudsætning for husdyrgodkendelse.dk's beregning af ammoniakpåvirkning af omgivelserne.

Lemvig Kommune vurderer videre, at eksisterende vilkår om udbringning af husdyrgødning sammen med husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler er tilstrækkelige til at regulere opbevaring og håndtering af dybstrøelse og der stilles ikke yderligere vilkår.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i skov og græsser.

Ansøgningen om udvidelse er modtaget hos Lemvig Kommune i 2010, hvorfor ændringer og udvidelser af stalde er omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 %.

Kravet om ammoniakreduktion fra udvidelsen er opfyldt ved, at der i ansøgt drift etableres et luftrensingsanlæg, som har reduktionseffekt på 66 % på ammoniakfordampning fra staldafsnit 1.1.3 Ny løbe- /drægtighedsstald, (sammenholdt med et referencesystem).

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 5.475,29 kg N/år, hvilket er en forøgelse på 2.180,71 kg N/år i forhold til oprindelig nudrift jf. miljøgodkendelse 25. maj 2010. Dette niveau er grundlaget for vurdering af reduktionskravet, idet vurdering jf. husdyrlovens § 26 stk. 2 skal ske på grundlag af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007.

Den indsendte ansøgning viser, at ammoniakreduktionskravet for udvidelsen er overholdt. I den indsendte ansøgning beregnes ammoniakreduktionskravet på 25 % i forhold til begge udvidelser (godkendt 2010 og ny ansøgning 2010). Reelt er den godkendte udvidelse i 2010 kun omfattet af reduktionskrav på 20 %. Da beregningerne i ansøgningen dokumenterer, at et højere reduktionskrav er overholdt, foretages der ikke nærmere manuelle beregninger heraf.

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger samt de stillede vilkår, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

6.1. Ammoniak og natur

Jf. ovenfor giver projektet anledning til en meremission af ammoniak på 2.180,71 kg N/år og en samlet emission på 5.475,29 kg N/år.

Miljøstyrelsen har udarbejdet udkast til vejledende BAT-standardvilkår for en del dyretyper, herunder søer med smågrise til 7 kg og smågrise 7-30 kg i gylleproducerende systemer. Ud fra materialet til disse standardvilkår, er det muligt at beregne hvor mange (eller få) kg ammoniak husdyrbruget kan forventes at udlede ved brug af BAT-teknologier. Beregningen kan ses i Bilag 3. Beregning af BAT-niveau, ammoniak og fosfor, og definerer et samlet ammoniakemissionskrav fra stalde og lagre på maksimum 5.934,21 kg N/år.

§ 7 områder

Der er udpeget nogle større naturområder, som er beskyttet gennem § 7 i 'Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug': *Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper:*

1. Højmose
2. Lobeliesø
3. Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
4. Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
5. Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
6. Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
7. Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Bufferzone I ligger indenfor 300 meter fra kvælstoffølsom natur. Her må der ikke etableres anlæg.

I bufferzone II, som er mellem 300 og 1.000 meter fra kvælstoffølsom natur, er der krav til den merbelastning en produktion må medføre. Er der ikke andre husdyrproduktioner, må merbelastningen til naturområdet ikke overskride 0,7 kg N/ha pr. år. Er der to brug, må anlæggets merbelastning højst være 0,5 kg N/ha pr. år og er der flere end 2 brug, må den højst være 0,3 kg N/ha pr. år.

Anlægget er beliggende i bufferzone II til tre overdrev beskyttet efter § 7, hhv. 370 m og 730 m vest for gylletankene på Pletvej 18 og 550 m øst for anlægget på Pletvej 19. Naturområderne fremgår af Figur 4.

Overdrevet (ID nr. 200127669) beliggende øst for anlægget er B-målsat i Lemvig Kommuneplan. Ved besigtigelse i 2004 er der bl.a. registreret lancet-vejbred, engelskræs, alm. kamgræs, alm. hundegræs, fløjlsgræs, rødknæ, alm. kællingetand, kruset skræppe og mælkebøtte sp.

Ammoniakdepositionsberegningen viser, at der kommer en merdeposition på 0,37 kg N/ha/år på overdrevet.

Overdrevene (ID nr. 200127697 og 200127698) beliggende vest for anlægget er C-målsat. Ved besigtigelse i 2004 er der bl.a. registreret lancet-vejbred, liden gul snerre, blød storkenæb, eng-rapgræs, alm. rajgræs, hvid-kløver, stor nælde, ager-tidsel, mælkebøtte sp. og liden klokke. Ammoniakdepositionsberegningen viser, at der kommer en merdeposition på 0,27 kg N/ha/år på overdrevet.

§ 3 områder

Andre bevaringsværdige naturarealer er beskyttet i Naturbeskyttelseslovens § 3, som siger, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Der må endvidere ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser o. lign, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når

sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.

I Lemvig Kommunes kommuneplan er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C, som fremgår af Tabel 9.

Tabel 9: Målsætninger for beskyttet natur.

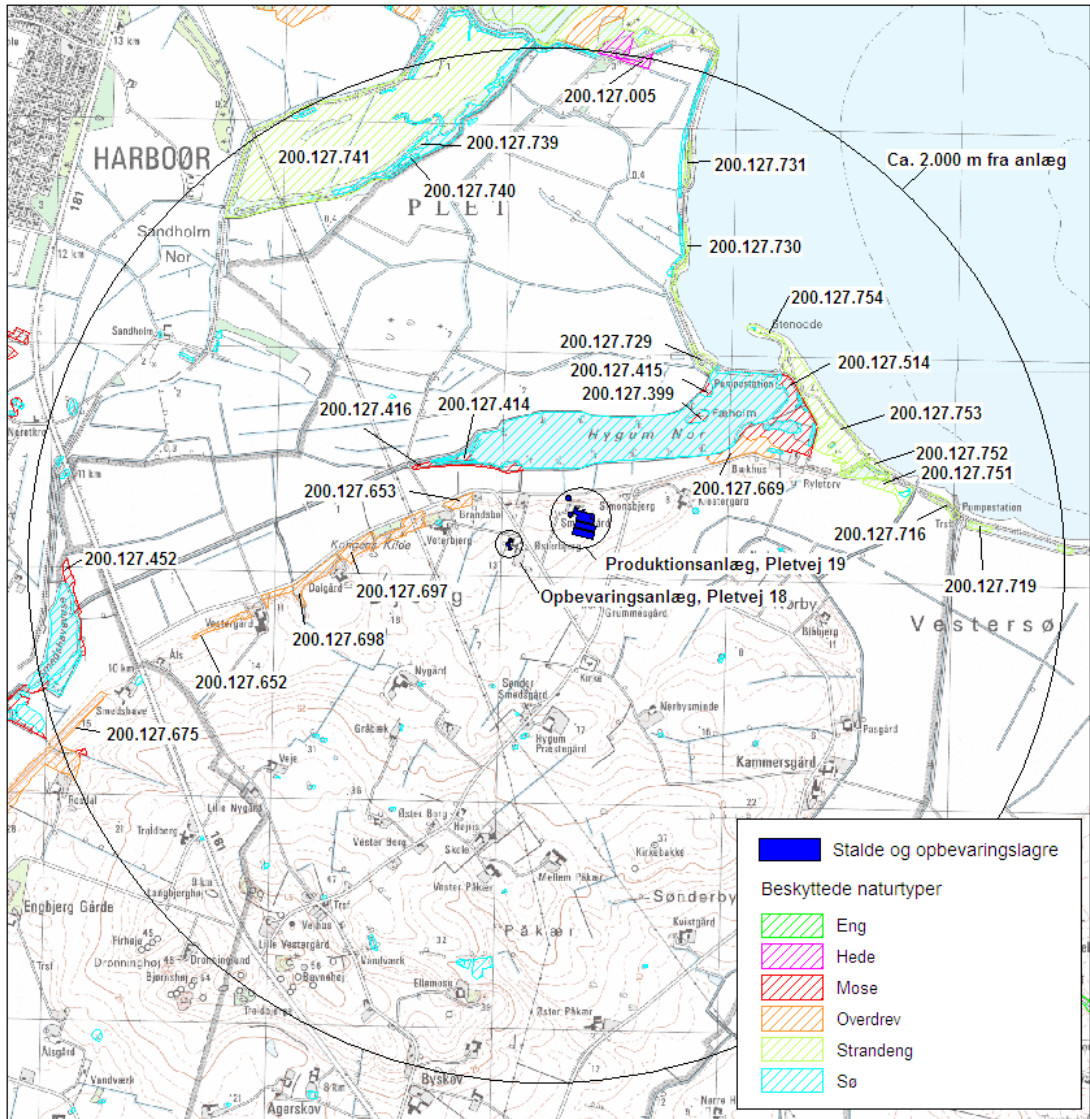
	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante-og dyreliv.	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

Indenfor 2.000 m fra anlægget findes 1 hede, 6 moser, 6 overdrev, 12 strandenge og 61 søer beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Se Figur 4 og Tabel 10

Table 10: Protected nature types ex. søer indenfor 2.000 m fra anlægget.

ID-nr	Type	Afstand fra anlæg	Mål-sætning	Ammoniakmer-deposition Kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
200127005	Hede	Ca. 1.960 m N	B		
200127514	Mose	Ca. 700 m ØNØ	B		
200127416	Mose	Ca. 230 m NV	B		
200127414	Mose	Ca. 440 m NV	B		
200127399	Mose	Ca. 580 m NØ	B		
200127415	Mose	Ca. 710 m NØ	B		
200127452	Mose	Ca. 1.920 m V	C		
200127697	Overdrev	Ca. 370 m V	C	0,27	0,52
200127653	Overdrev	Ca. 230 m V	C		
200127669	Overdrev	Ca. 550 m Ø	B	0,37	1,01
200127652	Overdrev	Ca. 1.180 m V	C		
200127698	Overdrev	Ca. 740 m V	C		
200127675	Overdrev	Ca. 1.890 m SV	B/C		
200127729	Strandeng	Ca. 810 m NØ	B		
200127730	Strandeng	Ca. 960 m NØ	-		
200127741	Strandeng	Ca. 1.620 m NV	A		
200127731	Strandeng	Ca. 1.460 m NNØ	-		
200127740	Strandeng	Ca. 1.630 m NV	B		
200127739	Strandeng	Ca. 1.660 m NNV	A		
200127754	Strandeng	Ca. 1.060 m NØ	B		
200127753	Strandeng	Ca. 1.010 m Ø	B		
200127752	Strandeng	Ca. 1.110 m Ø	B		
200127751	Strandeng	Ca. 1.200 m Ø	-		
200127719	Strandeng	Ca. 1.660 m Ø	B		
200127716	Strandeng	Ca. 1.490 m Ø	B		

Figur 4: Beskyttet natur indenfor ca. 2.000 m fra anlæg

Heden med ID nr. 200127514 er besøgt i 1993, hvor der bl.a. er registreret klokke-ensian og slangetunge. Det vurderes, at heden er kvælstoffølsom, og har en tålegrænse på 10 – 20 kg N/ha/år.

Mosen med ID nr. 200127415 er besøgt i 1993, hvor der blev registreret rank potentil.

De to overdrev med ID nr. 200127697 og 200127669 er § 7 overdrev, og er beskrevet ovenfor.

Overdrevet med ID nr. 200127675 er besøgt i 1993, hvor der bl.a. blev registreret djævelsbid, lav tidsel, smalbladet høgeurt, lav skorsornér, blågrøn star, hjertegræs, vellugtende gulaks og plettet gøgeurt.

Overdrevet med ID nr. 200127698 er besøgt i 2004, hvor der bl.a. blev registreret gul snerre, blød storkenæb, lancet-vejbred, alm. hundegræs, alm. rajgræs, rød-kløver, eng-rapgræs, stor nælde og mælkebøtte sp.

Strandengene med ID nr. 200127754 og 200127753 er besigtiget i 1993, hvor der blev registreret bakke-nellike og strand-rødtop.

Strandengene med ID nr. 200127716 er besigtiget i 1993, hvor der bl.a. blev registreret strand-trehage, sandkryb, kveller, kær-trehage og strand-annelgræs.

De resterende naturområder er ikke besigtiget, men gennemgået på luftfoto.

Det vurderes at ingen af moserne er ammoniakfølsomme, og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år. Overdrev er mere ammoniakfølsomme, og har generelt en tålegrænse på 10 – 25 kg N/ha/år. Strandenge er ikke ammoniakfølsomme, og har en tålegrænse på 30 – 40 kg N/ha/år.

Ca. 120 m nord for den nordligste gyllebeholder ligger Hygum Nor, der er en B-målsat beskyttet sø. Beskrivelse af søen fremgår miljøgodkendelsen fra d. 25.5.2010. Ca. 1,9 km sydvest for anlægget ligger Smedshavevase, der ligeledes er en B-målsat beskyttet sø.

De resterende søer omkring anlægget er ikke målsatte.

Baggrundsbelastningen for Lemvig Kommune var i 2008 på ca. 14 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer jf. ovenstående afsnit 4.1 Husdyrhold og staldindretning på baggrund af ansøgningen og det beregnede BAT-niveau, at husdyrbruget samlet set lever op til anvendelsen af BAT mht. ammoniak fra stalde og lagre.

Kravet er beregnet til maks. 5.934,21 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser en reel ammoniakemission på 5.475,29 kg NH₃-N/år, hvorved kravet er opfyldt.

Husdyrbrugets foranstaltninger for begrænsning af ammoniak-emissionen fastholdes ved vilkår, herunder etablering af luftrenseanlæg.

Indenfor 1.000 meter fra det § 7 beskyttede overdrev beliggende øst for anlægget, ligger i alt to ejendomme (Pletvej 18 og Pletvej 19) med dyrehold større end 75 DE. Merdepositionen på § 7-området fra Pletvej 19 må derfor maksimalt være 0,5 kg N/ha.

Indenfor 1.000 meter fra det § 7 beskyttede overdrev beliggende vest for anlægget, ligger i alt fem ejendomme (Pletvej 4, 6, 18, 19 og Klostervej 19) med dyrehold større end 75 DE. Merdepositionen på § 7-området fra Pletvej 19 må derfor maksimalt være 0,3 kg N/ha.

Ammoniakdepositionsregningerne viser at der kommer hhv. 0,37 kg N/ha/år på overdrevet beliggende øst for anlægget og 0,27 kg N/ha/år på overdrevet beliggende vest for anlægget, og husdyrlovens beskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Lemvig Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at beskytte de to § 7 beskyttede overdrev mod ammoniakfordampningen fra anlægget.

Der er ikke udført ammoniakdepositionsregninger til den kvælstoffølsomme hede beliggende ca. 1,9 km nord for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning til et overdrev beliggende ca. 550 m øst for anlægget, hvor der kommer en merdeposition på 0,37 kg N/ha/år. Det er derfor

Lemvig Kommunes vurdering, at merdepositionen på heden er mindre end 0,37 kg N/ha/år pga. den store afstand til anlægget, og at det ansøgte derfor ikke vil påvirke heden væsentligt.

Den fremskrevne tilstandsvurdering for Hygum Nor og Smedshavevase i udkastet til vandplanerne er hhv. moderat og ringe, primært pga. for meget tilført fosfor fra oplandet og internt i søerne. Det er derfor Lemvig Kommunes vurdering, at udvidelsen af anlægget med tilhørende merbelastning af ammoniak ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de to målsatte søer, og derfor ikke vil forhindre søerne i at opnå god tilstand på sigt.

Søer er normalt ikke N-begrænsede, og ved gennemgang af luftfoto, vurderer Lemvig Kommune, at de resterende søer omkring anlægget ikke er ammoniakfølsomme. Det vurderes derfor, at de 61 beskyttede søer indenfor 2.000 m fra anlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket ved udvidelsen.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at de resterende naturområder ikke er ammoniakfølsomme, og at udvidelsen af anlægget derfor ikke vil påvirke områderne væsentligt.

Der stilles derfor ikke særlige vilkår i forhold til yderligere beskyttelse af de § 3 beskyttede naturområder.

6.2. Lugt

Beregningerne omkring lugtemission er foretaget af i det elektroniske ansøgningsskema på www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne følger beskrivelserne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af FMK i 2002 og Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (benævnt: Ny Bilag 5). Ansøgningssystemet anvender i det konkrete tilfælde den model, som giver den længste geneafstand, og som er angivet i nedenstående tabel:

Tabel 11: Beregnet geneafstand.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny Bilag 5	685,94 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny Bilag 5	497,18 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	FMK	195,43 m*	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

* Korrigeret geneafstand

Ifølge det beregnede konsekvensområde i tabellen ovenfor, vil lugten fra husdyrbruget på Pletvej 19 muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor ca. 195,43 meter. Nærmeste enkelt bolig

ligger ca. 154 meter nordøst for anlægget (Klostervej 39), den vægtede gennemsnitsafstand er i ansøgningssystemet beregnet til 208,21 m.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er ca. 497 meter. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er ikke defineret i ansøgningen, der findes ikke samlede bebyggelser indenfor ca. 2,5 km.

Geneafstanden til byzone/sommerhusområde er på ca. 686 meter. Nærmeste byzone/sommerhusområde er Harboøre, der ligger ca. 2,7 km nordvest for anlægget.

Lugt fra udbringning

I forhold til allerede godkendt produktion ændres ikke praksis for så vidt angår udbringning af husdyrgødning og der er ikke ændringer i arealer. Husdyrgødning fra den ansøgte udvidelse, opbevares i planlagte nye beholdere på Pletvej 18 og erstatter tidligere tilført husdyrgødning fra andet husdyrbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrlovens beskyttelsesniveau til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. For at imødegå ekstraordinær lugtmission fra stalde stilles der vilkår til jævnlig inspektion og rensning af staldventilatorer for at opretholde en høj hygiejnestandard og dermed minimering af lugtmission.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og videre, at det ansøgte projekt ikke giver anledning til ændringer vedrørende opbevaring af husdyrgødning på Pletvej 19 og udbringning. Lugt fra husdyrbruget vurderes dermed ikke at være til gene for naboerne.

6.3. Fluer og skadedyr

Allerede godkendte foranstaltninger vedrørende skadedyrsbekæmpelse videreføres i de ansøgte anlæg – der benyttes rovfluer i gyllekanalerne, rovfluens larver lever af stuefluens larver, og der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke øger risikoen for tilhold af skadedyr og at allerede gældende vilkår vedrørende hygiejne og skadedyrsbekæmpelse er tilstrækkelige til at sikre, at skadedyr ikke vil være til gene for omgivelserne.

6.4. Transport

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af levende dyr, affald m.m. sker ad Pletvej. Der er en stigning på 198 transporter om året, som svarer til en stigning på ca. 30 %, som skyldes øget produktion af gylle på bedriften, samt større mængde foder m.m. Det samlede antal af tunge transporter er beregnet til ca. 865 stk., men en væsentlig del af dem berører ikke naboer, da der er tale om transport af husdyrgødning fra ejendommen til markerne. Udbringning af gylle sker hovedsaglig ved maskinstation. Transporter med grise øges, da kapaciteten pr. læs ikke kan øges.

I beregningerne er der ikke inkluderet tilkørsel med traktor i forbindelse med anden markdrift eller anden mindre transport med alm. bil.

Ændringer i transporter fremgår af Tabel 12.

Tabel 12: Transporter

Art	Kapacitet pr. læs før udvidelse	Antal transporter før udvidelse	Kapacitet pr. læs efter udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Smågrise	Ca. hver 2. uge med gn. 750 stk	26	Ca. hver uge med ca. 700 stk.	52
Polte		6		6
Søer til slagtning		13		26
Kørsel med eget korn*	15 tons	35	15 tons	52
Døde dyr	-	105	-	105
Indkøbt foder	30 t	12	30 t	24
Halm		4		8
Olie	-	20	-	10
Gylle	20 t	411	25 t	568
Dybstrøelse		2		10
Afhentning af affald	-	26	-	12
Andet affald		2		2
I alt		662		875

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i ansøgers redegørelse for, at transportstigningen primært vedrører transporter med husdyrgødning til udbringningsarealer, hvor der i forvejen er udbragt husdyrgødning samt husdyrbrugets lokalisering og allerede gældende regulering i eksisterende miljøgodkendelse, vurderer Lemvig Kommune, at transporter relateret til udvidelsen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

6.5. Støj

Støjkilderne i ansøgt drift vil være uændret i forhold til nudrift, dog øges antallet af transporter jf. ovenfor og nye staldanlæg etableres med mekanisk ventilation.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i anlæggets lokalisering vurderer Lemvig Kommune, at ændringer i støjbelastning af omgivelserne ikke vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne og at allerede gældende regulering i eksisterende miljøgodkendelse er tilstrækkelig til at regulere støjforhold.

6.6. Støv

Støvkilderne i ansøgt drift vil være uændret i forhold til nudrift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen med hensyn til støv ikke giver anledning til ændringer af påvirkningerne af omgivelserne, og at der derfor ikke vil være uacceptable gener for omgivelserne.

6.7. Lys

Udendørs lyskilder består af orienteringslys, som ikke ændres ved projektet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen med hensyn til lys ikke giver anledning til ændringer af påvirkningerne af omgivelserne, og at der derfor ikke vil være uacceptable gener for omgivelserne.

7. Påvirkning fra arealerne

7.1. Udbringningsarealer

Ifølge Husdyrloven skal en godkendelse af et husdyrbrug også omfatte en godkendelse af bedriftens arealer – dvs. samtlige ejede og forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nr.

Jf. miljøgodkendelsen fra 25. maj 2010 er der godkendt et udbringningsareal på 436,35 ha. Oversigt og beliggenhed af arealerne fremgår af miljøgodkendelsen fra 25. maj 2010.

I denne ansøgning indgår et identisk udbringningsareal, som dog tilføjes ændrede mængder næringsstoffer på grund af anden husdyrsammensætning. Jf. miljøgodkendelse 25. maj 2010 er der godkendt udbringning af 1,4 DE/ha, hvilket der også er ansøgt om i ansøgning om tillægsgodkendelse.

Indholdet af næringsstoffer ændrer sig pr. DE og derfor sker der en ændring i forhold til beregning af udvaskning af kvælstof til overfladevand og grundvand samt fosforoverskuddet på arealerne.

Jf. afsnit 1.1 foretages miljøvurdering af arealdriftens påvirkninger endvidere med udgangspunkt i nudrift jf. ansøgning om miljøgodkendelse meddelt 25.5.2010. Hvor forudsætninger og redegørelser er identiske med tilsvarende i den meddelte godkendelse henvises hertil.

7.2. Nitrat og fosfor - overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura2000-området Nissum Bredning.

Jordbundstype og sædskifte

Jordbundstyper og sædskifter er identiske med forudsætninger for miljøberegninger i det allerede godkendte.

Nitrat-klasser

Med hensyn til nitratbelastning af overfladevand stilles der i husdyrbekendtgørelsen i visse tilfælde krav om et lavere husdyrtryk per hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for. Kravene gælder for landbrugsarealer, der afvander til kvælstof-sårbare recipienter inden for Natura-2000 områderne.

De generelle regler for svinebrug er 1,4 DE/ha.

I forhold til eksisterende miljøgodkendelse er der ikke ændringer i udbringningsarealernes klassificering i nitrat-klasser.

I ansøgningssystemet er der jf. Tabel 13 beregnet en reduktionsprocent for dyreenheder på 93,61 %, dvs. et reduceret husdyrtryk på 1,31 DE/ha (1,4 DE/ha ved de generelle regler).

Vha. beregningsprogrammet Farm-N på www.husdyrgodkendelse.dk er den beregnede udvaskning af kvælstof fra arealerne 63,9 kg N/ha ved et dyretryk på 1,31 DE/ha.

Med henblik på at begrænse og for at overholde krav om begrænset udvaskning af nitrat fra udspretningsarealerne har ansøger valgt at udlægge 0,8 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektorats krav. Dette virkemiddel medfører, at den reelle udvaskning vil være 63,9 kg N/ha i Farm-N ved et reelt dyretryk på 1,40 DE/ha, hvorved husdyrgodkendelseslovens krav til udvaskning af nitrat er overholdt.

Tabel 13: Nitratberegning fra det digitale ansøgningsystem

DE reduktionsprocent	93,61 %
Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	
DE _{max}	1,31 DE/ha
DE _{reel}	1,40 DE/ha
Beregning af udvaskning af N via Farm-N	
Kg N/ha DE _{max}	63,9 kg N/ha
Kg N/ha DE _{reel}	63,9 kg N/ha

Kommunens bemærkninger og vurdering – nitrat til fjord og hav

I forhold til at sikre, at Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau overholdes mht. kvælstof til overfladevand og grundvand stilles der vilkår om etablering af 1 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. Ansøgningens 0,8 % rundes op til 1 % af kontrolmæssige hensyn.

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde. Lemvig Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for kvælstof jf. ovenstående er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet mod kvælstof. Der stilles derfor ikke skærpede krav.

Vurdering af påvirkning af Natura2000-vandområder er foretaget i afsnit 7.6.

Fosfor-klasser

I forhold til eksisterende miljøgodkendelse er 28,00 ha, der tidligere var klassificeret i fosforklasse 0 og 15,33 ha, der tidligere var klassificeret i fosforklasse 1 ændret til fosforklasse 3 (Pt > 6,0), hvilket svarer til en skærpelse af beskyttelsesniveauet pga. et højere fosfortal. Husdyrlovens krav til og rubricering af arealer i fosforklasser fremgår af miljøgodkendelse 25.5.2010.

Udbringningsarealets beliggenhed i respektive fosforklasser fremgår af Tabel 14.

Tabel 14: Klasser vedrørende fosforophobning

	Antal ha	Før-situation Kg P/ha/år	Efter-situation = krav Kg P/ha/år
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor (p-kl = 0)	371,0	2,3	12,2
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 1)	0,0	2,3	6,3
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 2)	19,2	2,3	2,3
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 3)	46,2	2,3	0,0

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 området Nissum Bredning (Natura-2000 område nr. 28) og en del afvander til fuglebeskyttelsesområde nr. 39, der betegnes som mindre følsomt for fosfor. Derfor er der arealer, der betegnes som "arealer, der afvander til Natura-2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor". 371,0 ha er derfor rubriceret i P-klasse 0 uanset fosfortal.

Ansøgningssystemets fosforberegning for husdyrbruget fremgår af Tabel 15.

Tabel 15: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-549,2 kg P
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,6 kg P/ha/år
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	24,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	9,2 kg P/ha/år

Det samlede indhold af fosfor i husdyrgødningen fra Pletvej 19 og tilført husdyrgødning fra andet husdyrbrug er 14.643,18 kg P. De valgte sædskifter frafører ca. 24,4 kg P/ha, i alt 10.646,70 kg P. Der er således et samlet fosforoverskud på 3.996,48 kg P pr. år svarende til 9,2 kg P/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurderinger – fosfor til fjord og hav

Kommunen vurderer, at de generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på udspretningsarealerne med de sædskifter, som benyttes. Der er stillet vilkår om maksimal fosfortilførsel til udspretningsarealerne.

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde.

Lemvig Kommune vurderer, at udbringningsarealerne ikke omfatter særlige risikoarealer med hensyn til fosforudvaskning. På denne baggrund og med et gennemsnitligt fosforoverskud på 9,2 kg P/ha/år i ansøgt drift vurderer Lemvig Kommune, at beskyttelsesniveauet for fosfor jf. ovenstående er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet mod fosfor og at projektet ikke vil påvirke Natura2000-området negativt. Der stilles derfor ikke yderligere krav.

I vedlagte Bilag 3. Beregning af BAT-niveau, ammoniak og fosfor har Lemvig Kommune vurderet husdyrbrugets fosfortilførsel til udspretningsarealerne i forhold til BAT jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier. Det er beregnet og vurderet, at kravet om maksimalt 23 kg P/DE ab lager for soproduktionen og 27,8 kg P/DE ab lager for smågriseproduktionen er overholdt.

7.3. Påvirkning af vandløb og søer

Flere af udbringningsarealerne grænser op til beskyttede vandløb og søer. Se miljøgodkendelse fra d. 25. maj 2010, for nærmere beskrivelse og vurdering.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der såvel i allerede godkendt drift som i ansøgt drift udbringes 1,4 DE/ha vurderer Lemvig Kommune, at de eksisterende vilkår, sammen med de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, er tilstrækkelige til at beskytte vandløb og søer mod direkte afstrømning og næringsstofpåvirkning.

7.4. Nitrat til grundvand

Drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsområder

I forhold til eksisterende miljøgodkendelse er der ikke ændringer i udstrækningen af områder med nitratfølsomme indvindingsområder og dermed beskyttelsesniveauet for nitrat til grundvand. Udbringningsarealerne er beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder, hvor udvaskning af nitrat til grundvand reguleres af de generelle harmoniregler.

En del af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i område med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til Thyborøn Harboøre Vandforsyning. En del ligger i område med drikkevandsinteresser og en del i område med begrænsede drikkevandsinteresser.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealerne vurderes på grundlag af Miljøportalens oplysninger at have et stort reduktionspotentiale (større end 75 %) og almindelig landbrugsdrift vurderes ikke at kunne true grundvandet.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet mod udvaskning af nitrat.

7.5. Naturredegørelse

Dette afsnit omhandler den natur omkring udspretningsarealerne tilhørende Pletvej 19, der er beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven samt af § 7 i Husdyrgodkendelsesloven. Dvs. værdifuld natur, som er beskyttet mod

tilstandsændringer og ødelæggelse (se evt. afsnittet om 'Ammoniak og natur' for yderligere forklaring).

Det ansøgte projekt medfører ikke ændringer i arealdriften, der forøger ammoniakpåvirkning af naturområder fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne.

For redegørelse og vurdering af påvirkning af tilgrænsende naturområder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrlovens § 7 henvises derfor til miljøgodkendelse fra d. 25. maj 2010.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at eksisterende vilkår, sammen med de generelle regler om nedfældning af flydende husdyrgylle på sort jord og græs, er tilstrækkelige til at beskytte § 7 overdrevene mod kvælstof fordampning fra udbragt husdyrgødning.

Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven grænsende op til udspretningsarealerne er beskrevet og vurderet i miljøgodkendelsen fra d. 25. maj 2010.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at de eksisterende vilkår, sammen med de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, er tilstrækkelige til at beskytte naturområderne.

Fredninger og fortidsminder

For redegørelse og vurdering af husdyrbrugets arealdrift henvises til miljøgodkendelse fra 25. maj 2010.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er ændringer i arealdriften, der har indflydelse på fredninger og fortidsminder.

7.6. Påvirkning af Natura 2000 og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Natura 2000 områder

Ammoniakdeposition – påvirkning fra anlæg

Husdyrbruget er beliggende ca. 70 m syd for Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø. Natura 2000 området indeholder bl.a. EF-fuglebeskyttelsesområde F 39 - Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø og Ramsarområde R5 Nissum Bredning med Harboøre- og Agger Tange, som er de områder, der er beliggende nærmest anlægget, og hvor nogle af udspretningsarealerne er beliggende. Habitatområde nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø er beliggende ca. 4,8 km øst for anlægget. Se Figur 5 i Bilag 1. Beskrivelse af Natura 2000 områder for beskrivelse og udpegningsgrundlag.

Nærmeste habitat naturtype er en strandeng beliggende ca. 2,1 km nord for anlægget, og ca. 500 m nord for udspretningsareal nr. 15-0. Strandenge er ikke ammoniakfølsomme, og har en tålegrænse på 30 – 40 kg N/ha/år.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en klithede (naturtype nr. 2140) beliggende ca. 11,9 km nordøst for anlægget og ca. 10,3 km nordøst for nærmeste udbringningsareal. Tålegrænse for naturtypen er på 10 – 20 kg N/ha/år.

Pga. af den store afstand, er der ikke foretaget ammoniakdepositionsberegning fra anlægget til klitheden.

Udspretningsarealer beliggende i Natura 2000

Flere af udspretningsarealerne er beliggende i Natura 2000 område nr. 28. Se den tidligere meddelte miljøgodkendelse fra d. 25. maj 2010, for en nærmere beskrivelse og vurdering.

Kvælstof overfladevand - Nissum Bredning

Miljøstyrelsen har med notatet " Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6. Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter. Afskæringskriterierne er:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, samt
- Pkt. 2A:** nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller

stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte *ikke* i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Lemvig Kommune har beregnet, hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier (pkt. 1 og 2) er overholdt. Beregningerne er vedlagt som bilag 4 og tager udgangspunkt i, at husdyrbruget er beliggende i DMU kystopland nr. 3770 Limfjord Vest, der afvander til Natura2000 område nr. nr. 28 - Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Med baggrund i afskæringskriterium pkt. 1A er der udarbejdet beregninger, som viser udviklingen i DE fra 2007 til 2010 for kvæg, svin, øvrige dyretyper samt en samlet kurve for alle dyretyper. Sidstnævnte kurve viser, at udviklingen i oplandet er faldet fra 49.066 DE i 2007 til 46.887 DE i 2010, som er nyeste tal.

Ad 1B) Lemvig Kommune er ikke bekendt med, at der findes andre kilder, der har givet en øget nitratudvaskning i oplandet. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning, der skal inddrages i vurderingen med et eventuelt krav om reduktion af det samlede dyretryk i oplandet med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen til følge.

Ad 1C) Der i vurderingen ikke inddraget gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet.

I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udspretningsareal, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele kystopland nr. 3770. Med baggrund i et udspretningsareal på 436,34 ha, en udvaskning fra den udsprede husdyrgødning på 7,7 kg N/ha/år beregnet vha. Farm-N samt et reduktionspotentiale jf. nitratklassekortlægningen på 71 %, er den samlede udvaskning fra udspretningsarealerne beregnet til 974 kg N/år. Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystopland nr. 3770 på 996.446 kg N/år udgør udvaskningen fra udspretningsarealet 0,10 %.

Fosfor

Natura-2000 området Nissum Bredning er ikke kategoriseret som overbelastet med fosfor, hvorimod dette er tilfældet for Nissum Fjord.

Arealerne i oplandet til Nissum Fjord er delvist drænede og er JB 2, 3 og 4, hvilket er relativt lette jorde, som ikke danner makroporer (større hulrum i form af sprækker, ormegange og rodgange) i samme omfang som tunge lerjorde.

Bilag IV arter

For redegørelse og vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af Bilag IV arter henvises til miljøgodkendelse fra 25. maj 2010.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ammoniakdeposition

Pga. af den store afstand til ammoniakfølsom habitatnatur (klithede), er der ikke foretaget ammoniakdepositionsberregning til Natura 2000 området. Der er dog foretaget en beregning til et overdrev beliggende ca. 550 m øst for anlægget, i samme retning som klitheden, hvor der er en merdeposition på 0,37 kg N/ha/år og en samlet deposition på 1,01 kg N/ha/år. Lemvig Kommune vurderer, at afstanden til klitheden er så stor, at der ikke vil være nogen ammoniakpåvirkning fra anlægget på området.

Det ansøgte projekt medfører ikke ændringer i arealdriften, der forøger ammoniakpåvirkning af Natura 2000 områder fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne, der henvises til miljøgodkendelse fra 25. maj 2010.

Udspretningsarealer beliggende i Natura 2000

Flere af udspretningsarealerne er beliggende i Natura 2000 område nr. 28. Se den tidligere meddelte miljøgodkendelse fra d. 25. maj 2010, for en nærmere redegørelse og vurdering.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at de generelle krav i Husdyrloven sammen med denne miljøgodkendelse og eksisterende vilkår er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området som helhed og de habitatnaturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af ammoniakemission fra anlægget eller driften af udspretningsarealerne.

Kvælstof - overfladevand

Idet udviklingen i husdyrtrykket i DMU kystopland nr. 3770 ikke er steget set i forhold til det registrerede husdyrtryk i 2007, vurderes det, at den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Bredning er faldende, og således vurderes det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 område nr. 28 - Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø. Det er endvidere beregnet at nitratudvaskningen fra udspretningsarealerne udgør mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Bredning, og derfor vurderes det, at det ansøgte *ikke* i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 område nr. 28.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura2000 område nr. 28 herunder habitatområde nr. 28 og EF-fuglebeskyttelses-område nr. 28 og 39. Det vurderes på denne baggrund, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som habitatområdet og fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for, fortsat kan sikres og genoprettes.

Fosfor

Med baggrund i udspretningsarealernes jordbundsforhold og det gennemsnitlige fosforoverskud på 9,2 kg P/ha/år i ansøgt drift, vurderer Lemvig Kommune, at projektet ikke kan påvirke Natura2000-områderne negativt. Der stilles derfor ikke skærpede krav i forhold til husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau, samt de stillede vilkår til fosforindhold i husdyrgødningen og fosforoverskud i nærværende miljøgodkendelse.

Bilag IV arter

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet ikke har negative konsekvenser for Bilag IV-arterne. Det vurderes, at det ansøgte ikke har negativ indflydelse på arternes opholdssteder eller fødegrundlag.

8. Bedst anvendelige teknik

BAT er behandlet og vurderet i de respektive afsnit i nærværende tillægsgodkendelse. I det følgende er der foretaget en samlet vurdering af, hvorvidt udvidelsen af husdyrbruget lever op til Husdyrlovens krav om anvendelse af BAT.

Husdyrbruget har implementeret ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld og som opdateres i forhold til ændret drift og nye anlæg.

Husdyrbruget tilsætter fytase til grisenes foder, og optimerer på den måde dyrenes fosforoptagelse.

Der er mht. staldsystemer beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Husdyrbrugets samlede ammoniakemission ligger med den valgte teknologi (luftrensning) under dette niveau og med baggrund i ansøgers redegørelse for BAT inklusive fravalgte teknologier, vurderer Lemvig Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT med hensyn til ammoniakemission fra stalde og lagre.

Der er ligeledes mht. fosfor beregnet et niveau for maksimal indhold af fosfor i lagre ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Lemvig Kommune har beregnet og vurderet, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

For så vidt angår udbringning af husdyrgødning omfatter projektet ikke ændringer i forhold til gældende miljøgodkendelse.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående og de stillede vilkår (blandt andet vedrørende energi), at Pletvej 19 samlet lever op til BAT vedr. management, fodring, vand/energi, staldteknologi, opbevaring/behandling af husdyrgødning.

9. Alternative løsninger og 0-alternativet

9.1. Alternative løsninger

Der er tale om nybyggeri til eksisterende husdyrproduktion. I ansøgers overvejelser af placeringen af den nye stald har der været fokus på, at placeringen skal være væk fra den nærmeste nabo på Klostervej 39 og væk fra Hygum Nor. Det har været overvejet at placere den nye stald mod vest langs med de eksisterende gavle, men det vurderes, at denne løsning giver et mere rodet indtryk og den valgte placering er valgt pga. en mere harmonisk opstilling.

9.2. 0-Alternativ

0-alternativet er en uændret produktion på ejendommen og samme markbrug. 0-alternativet til godkendelse af udvidelsen af dyreholdet vil være at fortsætte den nuværende produktion på ejendommen med 279,42 DE. Denne produktion vil foregå i de eksisterende bygninger og vil give anledning til færre lugtgener og ammoniak-emission fra staldene. Omgivelserne vil formentlig i bygge- og omlægningsfasen opleve det som en ændring i produktionen og oplevelse i landskabet. Da lugt og ammoniak vurderes at overholde de gældende regler, forventer ansøger ikke at projektet medfører gener for naboerne.

Areaerne i egen markdrift er de samme som ved tidligere drift, dog vil tilførslen af fosfor øges. Ansøger vurderer, at der ved de generelle gødningsregler og fremtidige tiltag ved vandplaner vil sikres en forbedring i de områder, der behov for det.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Lemvig Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse for alternative løsninger og 0-alternativet sammen med godkendelsens øvrige afsnit begrundet de valgte løsninger.

10. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde og øvrige bygninger blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at de foranstaltninger, som ansøger har oplyst, der iværksættes ved ophør af bedriften, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn og at allerede gældende vilkår er tilstrækkelige.

11. Egenkontrol og dokumentation

Registrering af input/output – egenkontrol:

Ejer holder øje med vandinstallationer og ved spild eller brud lokaliseres fejlen og udbedres, ved behov tilkaldes servicepersonale.

Ejer holder øje med elforbruget på opgørelserne fra elselskabet. I tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl bliver udbedret.

Foderanlæg efterses og rengøres eller montør kontaktes ved behov for at sikre et optimalt energiforbrug. Til ventilationen er der en serviceaftale med producenten, til vedligehold m.m.

Fire gange årligt udføres e-kontrol, og derudfra laves foderoptimering. Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulenter fra Svinerådgivning eller foderstof-leverandør. Der foretages løbende en økonomisk og sundhedsmæssigt optimering af fodret.

Arealdrift og gødning:

Ansøger får hvert år udarbejdet en markplan i samarbejde med en rådgiver, hvor sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres.

Ansøger får hvert år udarbejdet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på husdyrbruget fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning. I forbindelse med gødningsregnskabet føres kontrol med forbruget af handelsgødning.

Der føres sprøjtejournal.

I beredskabsplanen tages der forholdsregler ved et uheld på ejendommen.

Der er fast aftale med skadedyrsfirmaet Kiltin m.h.t. bekæmpelse af rotter og fluer.

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at redegørelsen sammen med de stillede vilkår til dokumentation og egenkontrol er tilstrækkelige til, at ansøger kan opfylde og dokumentere de stillede vilkår og leve op til de miljømæssige krav.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

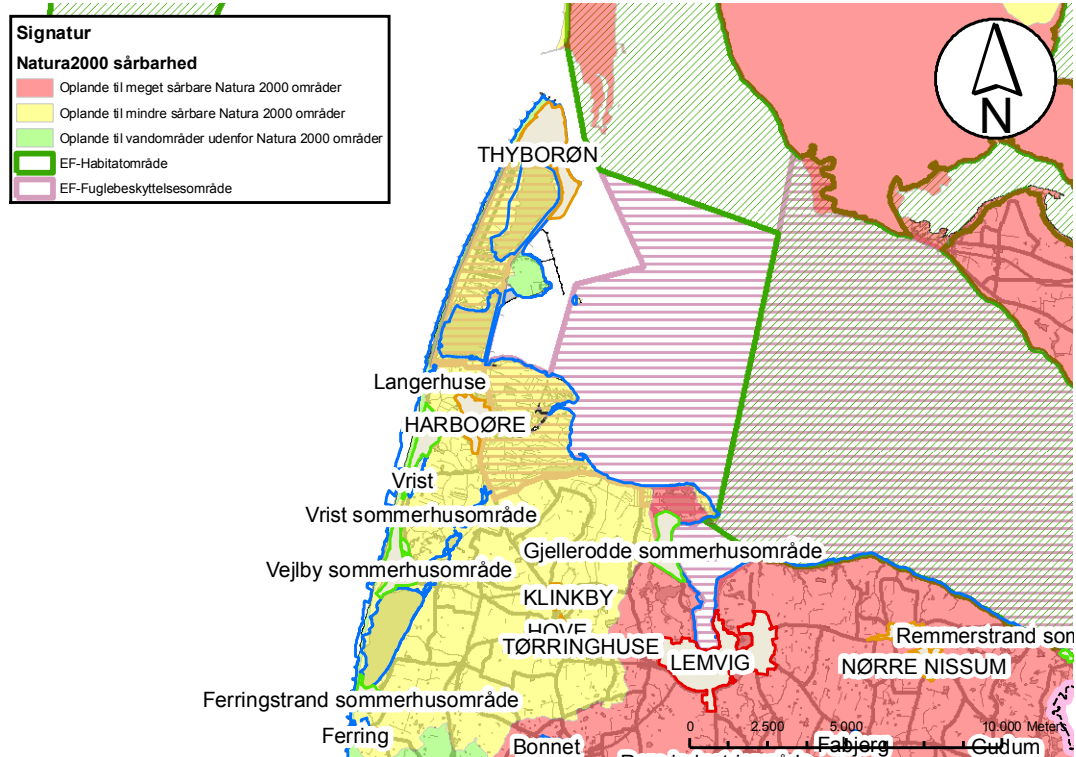
12. Indkomne hørings svar

Nedenstående hørings svar er indkommet fra Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig v. formand Jens Johan Brogaard, som har modtaget udkast til kommentering:

- Der står at "Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 området Nissum Bredning (Natura-2000 område nr. 28) og en del afvander til fuglebeskyttelsesområde nr. 39, der betegnes som mindre følsomt for fosfor. Derfor er der arealer, der betegnes som "arealer, der afvander til Natura-2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor". 371,0 ha er derfor rubriceret i P-klasse 0 uanset fosfortal." Det ligner en tilsnigelse at påstå at en del af området afvander til et område der er "mindre følsomt for fosfor". Nissum Bredning bliver altid omtalt som overbelastet, og det er der afvandingen lander!
  - Nissum Bredning er generelt overbelastet med fosfor, men i den vestlige del, som har karakter af et åbent bassin med betydelig større vandudskiftning end i øvrige dele, vil fosfor i langt mindre grad være den begrænsende faktor. Lemvig Kommune anderkender den statslige udpegning på dette punkt, og mener at det er meningsfuldt at stille større fosforkrav i den østlige del af Nissum Bredning end i den vestlige.
- Der accepteres et meget stort fosforoverskud (12k/ha) på en del af arealet. Hvor er nødbremsen i denne tilladelse?
  - Vurderingen af fosforoverskuddet foretages dels i forhold til afskæringskriterierne i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og der kan skærpes i forhold til bilag 4. I forhold til Natura2000 områder er der yderligere forpligtelser til at sikre at der ikke sker en negativ påvirkning. Området der afvandes til, er udelukkende udpeget som fuglebeskyttelsesområde, hvorfor et fosforoverskud ikke automatisk medfører skærpede krav. Lemvig Kommune er dog af den opfattelse, at der vil ske en opblanding af vand, også med dele af Nissum Bredning som er mere sårbar overfor fosfor, dog ikke i et omfang, som bør føre til krav svarende til meget sårbare områder.

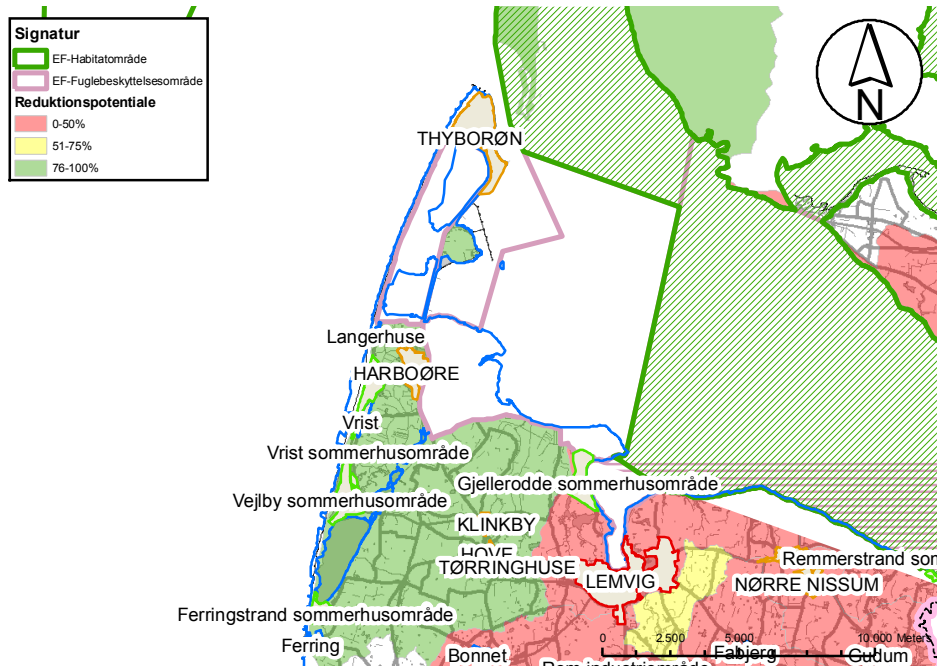
I forbindelse med vurderingen af de enkelte udspretningsarealer, er der set på risiko i forhold til fosforudvaskning (lavbund, skråninger m.v.), og det er derfor kommunens vurdering at et relativt stort fosforoverskud i dette tilfælde ikke er lig med en stor udvaskning af fosfor.

Det er ikke muligt at svare entydigt på hvor stort et fosforoverskud der kan accepteres, da det vil afhænge af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Lemvig Kommune tager udgangspunkt i de afskæringskriterier som er opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, suppleret med en konkret vurdering, særligt i forhold Natura 2000.

- Beregningen af kvælstofudvaskning er ikke helt klar. udvaskningen til N2000 området vil kun være 974 kg N/år. Det kan vi ikke få til at gå op med de udbringningsarealer som fremgår af godkendelsen fra 25. maj 2010 (da der ikke er vedlagt en oversigt for udbringningsarealerne, må vi formode at de er de samme som i godkendelsen fra sidste år). Af de arealer som ansøger forpagter, er der 55,65 ha der har et kvælstof-reduktionspotentiale på 0-50 %, hvilket vil give en udvaskning på mellem 1,78-3,56 t N/år (når udvaskningen er 63,9 kg N/ha/år). Resten af udbringningsarealerne har et kvælstof-reduktionspotentiale på 76-100 %, og fra de arealer bliver der udvasket mellem 0 og 5,8 t N/år.
  - De 974 kg N/år er et resultat af en beregning i Farm-N. Tallet fremkommer som et resultat af dyrkning med og uden husdyrgødning. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning og bruges som et led i vurderingen af, om projektet kan påvirke Natura2000 området negativt. Her er netop bidraget fra husdyrgødning relevant, da kommunen ikke har mulighed for at begrænse tildelingen af handelsgødning på reelle landbrugsjorde.

- Det kategori 1 (tidl. § 7) overdrev der ligger omk. 550 m øst for ejendommen ligger i N2000 området nr. 28. Dvs. at der iflg. de nye ammoniakbekendtgørelse af 15. marts, må der være en max totaldeposition på mellem 0,2-0,7 kg N/ha7År alt efter hvor mange husdyrbrug, der ligger i nærheden (i nærheden opgøres alt efter husdyrbrugenes DE størrelse). Da der iflg. godkendelsen ligger 2 husdyrbrug over 75 DE vil jeg mene, at det nye afskæringskriterium er 0,2 kg N/ha/år totaldeposition. Og i godkendelsen er totaldep 0,52 kg N/ha/år – altså for meget. Området er desuden udlagt til særligt udpeget N2000 område og driftbetinget habitatnaturtype (iflg. Arealinfo). Selv om dette krav er fra den nye bekendtgørelse, kan kommunen bruge forsigtighedshensynet og følge de nye krav.
  - Det er korrekt at kommunen har en pligt til at sikre at habitatnatur ikke påvirkes negativt af det projekt der ønskes godkendt. Reglerne i den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse tager i vid udstrækning højde for dette ved at stille meget skrappe krav til ammoniakdeposition på ammoniakfølsom habitatnatur. Efter de "gamle" regler, som denne behandles efter, er det i højere grad op til en individuel, faglig kommunal vurdering. Ansøgningen er blevet genberegnet, for at kunne vurdere om der ville kunne gives tilladelse efter de nye regler. Ejendommen bidrager med 0,2 kg N/ha totaldeposition og samlet set er påvirkningen på 0,5 kg N/ha fra landbrug i området. Der ville dermed også kunne gives godkendelse efter de nye regler. Det skal bemærkes at den nye beregning bruger opdaterede normer på alle områder, og derfor er resultaterne ikke umiddelbart sammenlignelige. Den nye beregning ligner formentlig virkeligheden mest.

Der er ikke indkommet øvrige kommentarer i høringsperioden.

13. Litteratur

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1510 af 15/12 2010.

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.

Lov om landbrugsejendomme, nr. 616 af 01/06 2010.

Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26/06 2010.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.

Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.

Lov om planlægning, nr. 937 af 24/09 2009.

Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.

Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

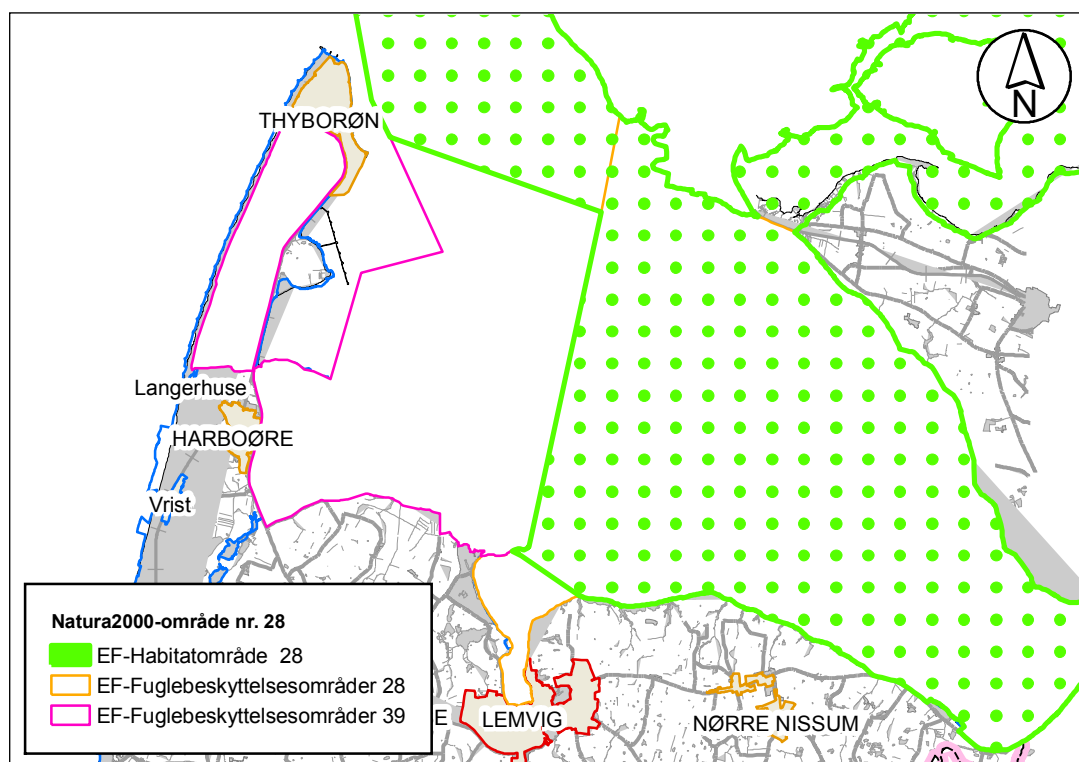
Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug nr. 1027, 2007.

Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

14. Bilag 1. Beskrivelse af Natura 2000 områder

14.1. Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura-2000 område nr. 28 omfatter i alt 0933.165 ha hav og landarealer og udgøres af 4 EF-fuglebeskyttelsesområder (F23, F27, F28 og F39) samt 1 EF-habitatområde (H28).

Figur 5: Natura 2000 område nr. 28

Den vestlige del af Nissum Bredning er mindre sårbart Natura 2000 område, mens den østlige del – habitatområdet - er meget sårbart.

Natura 2000-området har en kystlinie mod Limfjorden på ca. 80 km. Strandenge og strandoverdrev dominerer området sammen med de store lavvandede fjordområder i Nissum Bredning, området omkring Agerø og Skibsted Fjord. Strandengene varierer mellem smalle bræmmer langs fjorden og større sammenhængende strandengsarealer med alle strandengenes karakteristika (zoner og lo-systemer), Langs skræntfoden og i Dover Kil området findes områdets kildevæld, hængesække og rigkær, mens områdets klittyper findes på Agger Tange.

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med

strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter alm. ryle og brushane.

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for lysbuget knortegås. Den store nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit område for specielt spids-, krik- og pipebænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. klyder og hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter for split-, fjord-, dværg- og havterne.

EF-habitatområde H28

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H28:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H28			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	* Klithede (2140)	
	Vadeflade (1140)	Havtomklit (2160)	
	* Lagune (1150)	Gråsklit (2170)	
	Bugt (1160)	Klitlavning (2190)	
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)	
	Strandvold med enårige planter (1210)	Vandløb (3260)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Tør hede (4030)	
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)	
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)	
	Forklit (2110)	Hængesæk (7140)	
	Hvid klit (2120)	* Kildevæld (7220)	
	* Grå/grøn klit (2130)	Riggær (7230)	
	Arter:	Stavsild (1103)	Spættet sæl (1365)
		Stor vandsalamander (1166)	Blank seglmos (1393)
		Odder (1355)	Gul stenbræk (1528)

De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*). Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 28 (Nissum Bredning)

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde

fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

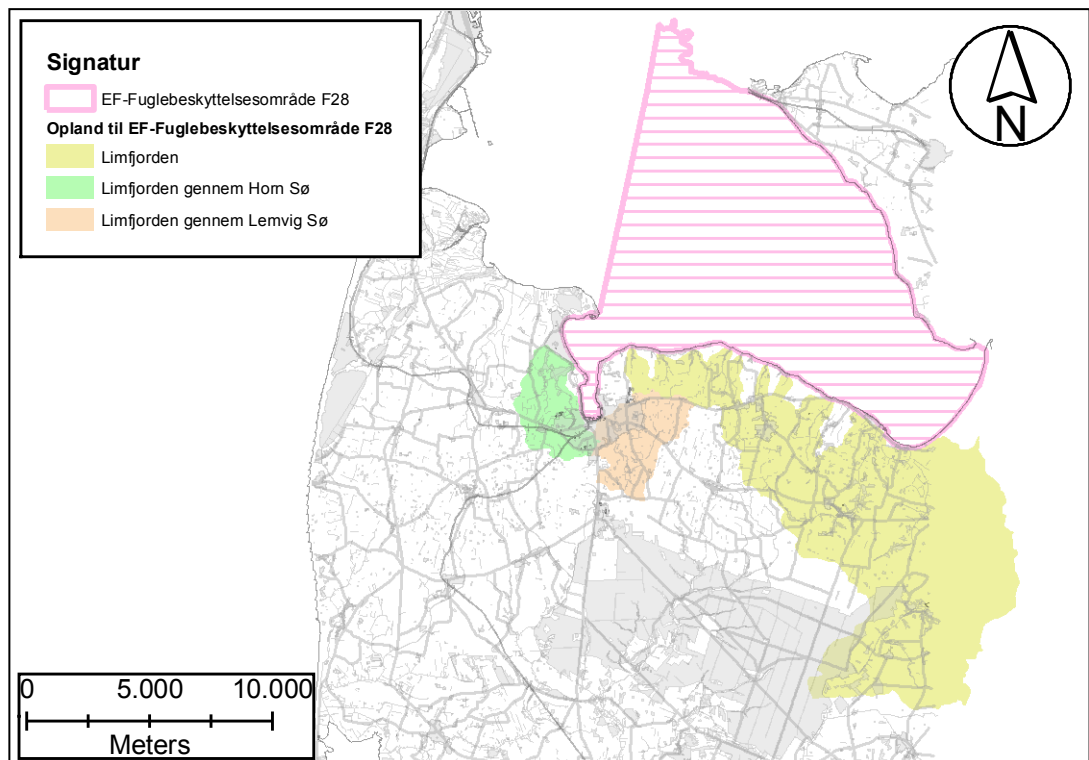
De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F28 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. F28		
Fugle:	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Figur 6: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 39 (Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller sø)

Udpegningsarterne for F39 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39F

Fugle:	Sangsvane (T)	Almindelig ryle (Y)
	Kortnæbbet gås (T)	Brushane (Y)
	Bramgås (T)	Fjordterne (Y)
	Lysbuget knortegås (T)	Dværgterne (Y)
	Klyde (Y/T)	Mosehornugle (Y)
	Hvidbrystet præstekrave (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Trusler for Natura 2000 område nr. 28 (habitat og fuglebeskyttelsesområder)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Eutrofiering af vandområder, bl.a. lagunesøerne på Agger Tange, er af samme årsag en trussel for områdets rastende ænder, hvinand, pibeand, krikand og spidsand. På det terrestriske plan er en række naturarealer samt mulige levesteder for gul stenbræk og blank seglmos truet af randpåvirkning med næringsstofbelastning fra tilstødende dyrkede arealer samt af næringsstofbelastning fra luften. Den luftbårne kvælstofdeposition alene overskrider den nedre tålegrænse² (10 kg N/ha/år) for størstedelen af naturtyperne og arterne.
- Pesticider og gifte i form af en række miljøfarlige stoffer udgør en trussel for både de marine og terrestriske naturarealer og arter.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og arter. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer er især en stor trussel for de ynglende vadefugle alm. ryle, klyde og brushane, men tilgroning er også en trussel mod mange trækfugle, fordi fourageringsmulighederne forringes. Tilgroning er ofte et resultat af eutrofiering.
- U hensigtsmæssig hydrologi. U hensigtsmæssig slusepraksis, dræning og grøftning er skyld i form udtørring og ustabil vandstand på de våde naturtyper. Udtørring er en trussel mod naturtypen samt mod fuglenes fourageringsarealer og redepladser. Især for de ynglende vadefugle klyde, alm. ryle og brushane er periodiske problemer med for lav og for ustabil vandstand på engarealer og lagunesøer en trussel, da det fører til udtørring af fuglenes fourageringsarealer og redepladser. For de trækkende fugle krikand, spidsand og pibeand kan ændret vandstand i fourageringsområderne ligeledes være problematisk, idet deres fødegrundlag herved påvirkes.

² "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

- Hindring af landskabsdynamik som følge af anlæg ved Agger Tange er en trussel mod forklit og hvid klit i området, idet naturtypernes naturlige dynamik påvirkes.
- Invasive arter, der udkonkurrerer den naturlige vegetation både på de marine og terrestriske (især bjerg- og klitfyr samt rynket rose) naturtyper.
- Forstyrrelser af fugleliv. Især terner og vadefugle generes i yngleperioden af rekreative aktiviteter og løse hunde.
- Prædation på ynglesteder fra bl.a. ræve, rotter, krager, store måger og mink udgør en alvorlig trussel mod især de jordrugende vadefugle og terner, idet prædatorerne æder fuglenes æg og unger.
Jagt er en trussel for især området's rastende ænder, pibeand, spidsand, krikand og for kortnæbbet gås og lysbuget knortegås.
Fiskeri i alle former er en trussel for de marine naturtyper og arter.

15. Bilag 2. Vilkår fra miljøgodkendelse 25. maj 2010

Nedenfor gengives vilkår fra Lemvig Kommunes miljøgodkendelse 25. maj 2010, som stadig er gældende sammen med nye vilkår i nærværende godkendelse.

Følgende eksisterende vilkår erstattes dog af nye vilkår i nærværende tillægsgodkendelses afsnit 1.4:

- 4   Produktionens omfang**
- 5   Foderkorrektio**n** – kvælstof og fosfor**
- 21   Fosforoverskud**
- 26   Foderkorrektioner**

Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår.

3.1 Generelt

1. Landbrugsejendommen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne miljøgodkendelse.
2. Godkendelsen bortfalder for den del, der ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt.
3. Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af miljømyndigheden i henhold til gældende lovgivning.

3.2 Produktion

4. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig svineproduktion, svarende til 272,86 DE fordelt på 660 stk. årssøer, 19.800 stk. smågrise 7,2-37 kg, 4 stk. ammekøer med tilhørende opdræt og 3 stk. heste jf. Miljøteknisk redegørelse og vurdering tabel 2.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

5. Foderkorrektur - kvælstof og fosfor

Til søer i fare-, løbe- og drægtighedsstald skal der anvendes foder med maksimum 139,4 g total råprotein pr. FE ved fodring med 1476 FE pr. årssø og 5 g total P pr. FE. Ved ændringer af sammensætningen af foderblandingen og - tildelingen må kvælstof- og fosfortildelingen pr. årssø ikke øges i forhold til ovenstående.

Foderet skal tilsættes fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet.

Dokumentation af foderanalyser skal fremvises på forlangende

6. Døde dyr

Animalsk affald, herunder døde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.

Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækkes således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

7. Affald

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt

underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild, og skal bortskaffes i henhold til Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangsplastspand, og skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning for klinisk risikoaffald.

8. Olietanke

Husdyrbrugets olietanke godkendes og er omfattet af "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 14. juni 2007".

Godkendelsen omfatter to olietanke, 6.000 L tank fra 1999 placeret i maskinhuset og 4.000 l tank fra 1999 placeret udendørs ved farestalden.

Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

9. Olie og kemikalier

Olieprodukter og kemikalier skal opbevares og håndteres på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening.

Kemikalier, der er klassificeret som giftige eller meget giftige, skal opbevares i aflåst giftrum. Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares utilgængeligt for børn og må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler samt foderstoffer.

Påfyldning og udvendig rengøring af maskiner herunder marksprøjte skal foregå på læsseplads ved gyllebeholdere.

10. Støj

Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

11. Hygiejne

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt, herunder skal staldventilatorer renholdes og justeres mindst hvert 2. måned.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

12. Påfyldningsplads for gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system, der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor beholderen.

13. Spildevand og overfladevand

Ejeren af husdyrbruget skal søge Lemvig Kommune og have opnået udledningstilladelse for spildevand/overfladevand senest 1 år efter §12-miljøgodkendelsen er meddelt. Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

14. Teltoverdækning på gyllebeholdere

Teltoverdækning på gyllebeholderen på Pletvej 18 skal vedligeholdes, således den er tæt og forhindrer ammoniakfordampning i overensstemmelse med godkendelsens forudsætning.

15. Udspredning af husdyrgødning

Udspredning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset. Flydende husdyrgødning skal udbringes med slæbeslanger eller nedfælder.

Udbringning af flydende husdyrgødning skal, om muligt, ske på hverdage i tidsrummet 08-16, og må ikke give anledning til unødige gener ved nabobeboelser.

16. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112. Indsats i øvrigt skal ske jf. husdyrbrugets tilberedningsplan, bilag 1.

3.3 Arealanvendelse

17. Harmoniregel

Virksomheden skal til enhver tid råde over egnede udsprængningsarealer, således at gældende harmoniregler er overholdt.

Forpagtningsaftaler eller andre aftaler om afsætning af gødning skal være skriftlige, og skal til enhver tid kunne dokumentere, at der disponeres over det fornødne areal til udsprængning.

18. Nye harmoniarealer

Såfremt der tilkøbes jord eller indgås nye forpagtnings- eller husdyrgødningsaftaler, skal Lemvig Kommune have lejlighed til at vurdere om driften af de nye arealer påvirker miljøet så væsentligt, at der skal stilles vilkår til anvendelsen af arealerne. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udspretningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udspretning eller afsætning af gødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

19. Natur og beskyttede arter

Der skal etableres og opretholdes dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer i følgende omfang:

- 2 m omkring søer og vandhuller
- 10 m til B-målsatte overdrev ved Mellemvese og Nørrevese (mark 30-0, 36-0, 37-0 og 41-0, jf. fig. 14b)
- 10 m til A-målsat overdrev nord for Hornsø (mark 28-0 og 29-0, jf. fig. 14c)

20. Nitratudvaskning - efterafgrøder

Der skal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de sidste 5 år. Dokumentationen kan bestå af kopier af indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

21. Fosforoverskud

Husdyrbrugets udspretningsareal må maksimalt tilføres organisk fosfor på 12.791,56 kg P pr år, svarende til 29,3 kg P pr ha år eller et fosforoverskud på 2.188,26 kg P pr år, svarende til 5,0 kg P pr ha pr år.

Beregning af fosforoverskuddet er foretaget på baggrund af følgende forudsætninger:

P-kl. 0: For arealer, hvor fosfortallet er under 4 er der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.

P-kl. 1: For arealer, hvor fosfortallet er mellem 4 og 6, må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år i forhold til det valgte standardsædskifte.

Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmoniforholdet giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt, hvis det ikke overstiger 4 kg P/ha/år i ansøgt drift.

P-kl. 2: På lavbundsarealer inkl. drænede og grøftede sandjorde må fosforoverskuddet ikke øges. Hvis fosforoverskuddet i nudrift er negativt er der dog kun krav om fosforbalance i ansøgt drift.

P-kl. 3: For arealer, hvor fosfortallet er over 6 skal der være fosforbalance på det pågældende udspretningsareal.

Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor fra de sidste 5 år fx i form

af kopier af de indsendte gødningsregnskaber, markplaner eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen. Fosforoverskuddet beregnes ud fra referencesædskiftet og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning.

22.Fytase

Der skal tilsættes fytase til samtlige svinefoderblandinger på husdyrbruget. Mængden af fytase, der tilsættes, skal følge anbefalet dosering fra Dansk Svineproduktion. Til dokumentation for, at der anvendes fytase, skal der, når tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.

Dokumentationen skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt virksomheden.

23.Fosforanalyser

Der skal foretages fosforanalyser af udspretningsarealerne, således at der til enhver tid foreligger maksimalt 5 år gamle fosforanalyser.

Fosforanalyser skal foretages og dokumenteres efter en almen anerkendt metode. Dokumentation for fosfortal skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt virksomheden.

3.4 Kontrolvilkår og egenkontrol

24.Udbringning af husdyrgødning

Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremlægges sædskifte og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse.

25.Produktionsomfang

Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der, hvis tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af de relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber. Kopierne skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt husdyrbruget.

26.Foderkorrektioner

Der skal foreligge dokumentation for vilkår om fodersammensætning til søer. Dokumentationen skal dække en sammenhængende periode på 12 måneder og kan bestå af effektivitetskontrol, foderkontrol eller ajourførte foderplaner.

27.Støj

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år, og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

28. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

3.5 Andre vilkår

29. Ændringer

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

30. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

16. Bilag 3. Beregning af BAT-niveau, ammoniak og fosfor

Pletvej 19, 7620 Lemvig		Antal dyr	Antal DE	Type 1	Korrektionsfaktor	Kg NH ₃ -N pr. årsdyr	På stald	I alt kg N/år	Note
Ekisterende, kombination: Delvist, fast gulv (løbe/dr.) og delvist fast gulv (forest.)									
1.1.1. Drægtig og løbeafdeling og Forestald									
Årsso, løbe- og drægtighedsstald. Løsgående, delvis spaltegulv	216	35,09							
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	216	15,14							
I alt		50,23				3,01	12 mdr.	650,16	1
Ekisterende, kombination: Delvist, fast gulv (løbe/dr.) og delvist fast gulv (forest.)									
1.1.1. Drægtig og løbeafdeling og Forestald									
Årsso, løbe- og drægtighedsstald. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	66	10,72							
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	66	4,63							
I alt		15,35				3,01	12 mdr.	198,66	2
Ny: Løsgående, dybstrøelse + sp. gulv (løbe/dr.) i kombination med delvist spaltegulv (eksist. farestald)									
1.1.3. Ny løbe-drægtighedsstald									
Årsso, løbe- og drægtighedsstald. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	270	43,86							
1.1.1. Drægtig og løbeafdeling og Forestald	270	18,93							
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv		62,79							
I alt						2,92	12 mdr.	788,40	2+3
Ny: Løsgående, delvis spaltegulv (løbe/dr.) i kombination med delvist spaltegulv (eksist. farestald)									
Årsso, løbe- og drægtighedsstald. Løsgående, delvis spaltegulv									
	648	105,27							
1.1.1. Drægtig og løbeafdeling og Forestald	648	45,43							
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv		150,7							
I alt						2,92	12 mdr.	1.892,16	3
1.1.2. Smågrisestald									
smågrise fra 7,2 kg.toklimastald, delvis spaltegulv (eksist.)									
	19.800	119,44				0,071	12 mdr.	1.405,80	1
smågrise fra 7,2 kg.toklimastald, delvis spaltegulv (udv.)									
	16.200	46,71				0,06	12 mdr.	972,00	1
1.1.4. Hestestald og kvæg									
Voksen årshest (eks.)									
	3	1,30				9,01	12 mdr.	27,03	4
Ammoniaktab, flydende husdyrgødning									
Sum								5.934,21	

21-01-2011

side 1 af 2

NIRAS, LAA

Noter

- 1 jf. MST std. vilkår. (udkast)
- 2 jf. MST std. vilkår. (udkast), hvor det er antaget, at kravet til 'løsgående, dybstrøelse + spaltegulv' er jf. delvist, fast gulv (tabel 2 i MST udkast)
- 3 jf. MST std. vilkår. (udkast), hvor det er antaget, at kravet kan fordeles i henhold til fordelingen af DE i hhv. løbe/dr. og farest.:
 $43,86/62,79 \cdot 3,01 + 18,93/62,79 \cdot 2,7 = 2,10 + 0,81 = 2,92$
- 4 jf. bedste staldsystem (referencesystem)

Samlet emission fra ansøgning	5.475,29
- Lemvig Kommunes BAT-krav	5.934,21
Resterende	-458,92

BAT-beregning, Fosfor

Beregning af krav for udvidelsen:	Antal DE	kg P/DE ab lager	kg P ab lager	note
Søer	125,17	23,00	2.879	1
Smågrise	47,06	27,80	1.308	2
Sum - krav til udvidelse			4.187	
Bidrag fra nudrift			7.142	
Samlet krav til ansøgning			11.329	

Noter

Emissionsgrænsseværdi jf. MST std. vilkår:

- 1 Søer: 23 kg P/DE ab lager
- 2 Smågrise: 27,8 kg P/DE ab lager

Samlet mængde fosfor ab lager fra ansøgning	11.115
- Lemvig Kommunes BAT-krav	11.329
Resterende	-214

17. Bilag 4. Beregning af nitratudvaskning

Limfjorden

Opgørelse af andel af dyrket areal i oplandet er taget fra GLR
Ift. Jordbrugsopgørelsen fra 1998 er andel af dyrket areal i 2009 falden fra 65% til 64%
Areal opland 60.800 ha

Dyrket opland 38.740 ha

Natura2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 28

Opland til Habitatområde nr. 28, ha	60.800
Dyrket areal i oplandet, ha	38.740
Reduktionspotentiale(jf. nitratklassekortlægning), pct	71
Standardudvaskning fra rodzonen(jordtypeafhængig), kgN/ha/år	83
Udvaskning dyrket areal til Natura2000-området, kgN/år	932.472
Udvaskning fra øvrige opland, kgN/år	63.974
Udvaskning i alt fra opland, kgN/år	996.446

Det ansøgte, Pletvej 19

Reduktionspotentiale(jf. nitratklassekortlægning), pct	71
Udspretningsareal, ha	436,34
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kgN/ha/år	8
Samlede påvirkning Natura2000 området, kgN/år	974
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura2000 området, pct	0,10

Det ansøgte, Pletvej 19

Udspretningsareal
436,34 ha

Nitratudvaskning fra husdyrbruget
7,7 kg N/ha

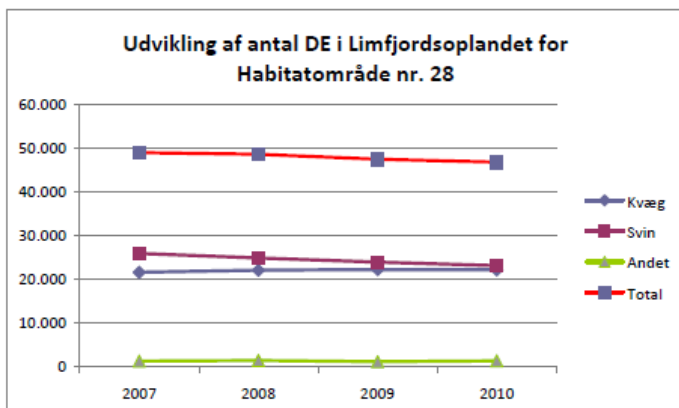
Udvikling af DE i Limfjordsoplandet for Habitatområde nr. 28

Antal DE

	2007	2008	2009	2010
Kvæg	21.708	22.150	22.310	22.280
Svin	25.991	24.978	24.005	23.184
Andet	1.367	1.539	1.239	1.423
Total	49.066	48.666	47.554	46.887

Harmoniareal

	2007	2008	2009
	39554	39150	38740

18. Oversigt over figurer og tabeller

Tabel 1: Generelle afstandskrav	18
Tabel 2: Tabel over nuværende og ansøgt dyrehold	22
Tabel 3: Energiforbrug	26
Tabel 4: Vandforbrug m ³ /år	27
Tabel 5: Årlig produktion af næringsstoffer	31
Tabel 6: Årlig produktion af gylle	31
Tabel 7: Opbevaringskapacitet for gylle	32
Tabel 8: Årlig produktion af dybstrøelse	33
Tabel 9: Målsætninger for beskyttet natur.	36
Tabel 10: Beskyttede naturtyper eks. søer indenfor 2.000 m fra anlægget.	37
Tabel 11: Beregnet geneafstand.	40
Tabel 12: Transporter	42
Tabel 13: Nitratberegning fra det digitale ansøgningssystem	45
Tabel 14: Klasser vedrørende fosforophobning	46
Tabel 15: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem	46
Figur 1: Afstand til byzone m.v.	19
Figur 2: Oversigt over bygninger og anvendelse	21
Figur 3: Afløbsforhold	29
Figur 4: Beskyttet natur indenfor ca. 2.000 m fra anlæg	38
Figur 5: Natura 2000 område nr. 28	59
Figur 6: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland	61